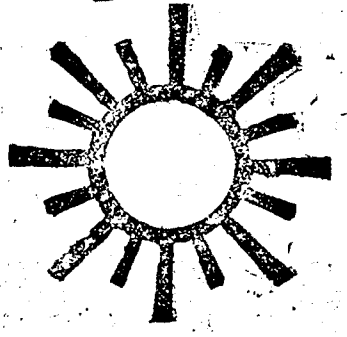

Eljen a Népi Demokrácia Arcvonalának választási győzelme

JÖVŐ

FÜGGETLEN DEMOKRATA NAPILAP

SZÁZÉVIES IFJU MÁRCIUS

írta: **Dr. Csákány Béla**

1848 tavaszán egész Európa lázban égett. Az elnyomott népek mindenütt feszítették az egész világrészt börtönné változtató szentszövetségi abszolutizmus igáját. A Metternichék, Guizot-ok uralmát a fellérvő népi erők mind jobban és jobban fenyegették.

A feudalizmus túlélté az 1789-es francia forradalmat, de most már nem csak a polgársággal kellett megküzdenie, hanem a földművelésen kívül a világ színpadján társadalmalkító erőként megjelent osztálytal, a munkássággal is.

Az 1848 február 15-én a Marx és Engels szerkesztésében megjelent Kommunista Kiáltvány a proletáriátus harcosszövegét hangjával kiáltotta bele az önmagát túlélő világba a megújulás szükségességét és elkerülhetetlenségét.

Páris népe február 22-én már a munkásság döntő részvételével seprte el Lajos Fülöp polgárkirály korhadt uralmi rendszerét. A forradalom tücsövéje végig fut Európán. Az elnyomott népek egymásután indítják meg szabadságharcukat, Olaszországban, Németországban.

Március 13-án a bécsi munkások és diákok elkergetik a szentszövetség rossz szellemét, Metternichet.

A láng átcsap Budapestre is. A márciusi ifjak Petőfi vezetésével magukkal ragadják a pesti diákságot, a mesterlegényeket s a rákosi vásárra sereglő földművelésű, s amint az egykorú lap írja, „a nép szava is megdördült és mondá: föl térdeidről rabszolga, a nép öszel!”

A forradalom természetesen nem áll meg Pesten. Atcsap a román fejedelemségekre is, ahol — amint az iszlami kiáltvány mondja — „a nép öntudatra ébred és felismeri tralkoádási jogát.”

A magyar forradalom tehát mélyen beágyazódott az akkori világ szabadságmozgalmaiba. Ez nem volt véletlen s harcosszöveg: öntudatosan vállalták is a többi népek szabadságmozgalmaival az egységet. Nem csak Petőfi emlékeztet meg a világszabadságot, hanem Jókai is így ír az „Eletképekben”: „Igyekezünk honunk idegenajku fiatalait magunkhoz testvéri kapcsolatokkal csatolni, rontjuk le a századok óta keblünkben megkövesült választófalakat, mely bennünket rokonainktól eddig elkülönített s fogjunk kezét mindenkiével, kinek jelszava szabadság”. Tánácsokkal együtt a pesti forradalom kiszabadítja a jó-

zsef-kiszárványban raboskodó Eftimiu Murgu román szabadságharcost is; s ez nagyszerűen példázza az azóta is érvényes igazságot, amely szerint a népek szabadsága csak közös harccal vívható ki.

A császári armány és ellenforradalom következtében a magyar nép forradalma szabadságharcra fejlődött. Ebben a harcban sem voltunk egyedül. A francia és angol munkásság együltérzésén, a bécsi diákság, s a lengyel nép csapa-

tal, valamint a Bemek, Dembinskik, Damjanicsok velünk együtt küzdöltek a csatateren Európa szövetségzett zsarnokai ellen.

A szabadságharc nemzeti függetlenségi harc volt a habsburg elnyomás ellen, de ezen túlmenően, a forradalom társadalmi vívmányainak megvédéséért is folyt. Az emberiség nagy tanítómesterei Marx és Engels elismerőleg nyilatkoztak a magyar szabadságharc forradalmi lendületéről, a tömegek megmoz-

dulásáról, s a belső ellenségeivel vívott harcáról.

Ez a harc az akkori társadalmi viszonyok között elbukott.

A reakció győzött, de éppen a mai idők bizonyították, hogy a reakció akkori győzelme semmié vált, s a népek győzelmévé változott.

Mert ma 48 eszméi győzelmének idejét éljük. Ma látjuk, hogy hibba vort Bach, 1867, — száz év múltán március idusa fényesebben ragyog, mint valaha.

1848 Földművelés a lenger, 1948 A népek tengere!

Az új történelmi körülmények között a végső győzelem bizonyosságával folytatjuk az akkor megkezdett harcot. A világreakció akkori támasza, a cári Oroszország helyett a világszabadság legyőzhetetlen bástyája, a Szovjetunió a világpolitika ható tényezője. A Szovjetunióban 1917-ben uralomra került munkásosztály maradéktalanul belőlti történelmi szerepét, s vezetésével a népmilliók világszerte tördelik bilincseiket, befejezik s továbbvisszik a 48-ban abbahagyott munkát.

A szovinizmus mérget magukból mind jobban és jobban eltávolító népekre ma már nem hat az osztrák megosztó politika kései utóda, az amerikai imperiálistus mesterkedése. A fasiszmus szörnyű megpróbáltatásain átment népek levonták 48 tragikus tanulságát: nem engedik többé, hogy idegen érdekek szolgálatában, saját életérdekeik mérhetetlen kárára egymással újra szembeugrasszák őket. A szabadságszerető népek mind szorosabban fonják barátai szövetségüket, s a Szovjetunió mellett népi erejük legyőzhetetlen lendületét állítják a béke ügyének szolgálatába.

Egymással valószínűleg meg 48 eszméit. A földművelés földhöz jutott, a jogegyenlőség valósággá vált, a királyság elavult intézményét Romániában s Magyarországon is megszünteltük. A népi erők mind teljesebb mértékben veszik kezükbe a hatalmat, s feltartóztat-hataltanul mennek előre tovább a 48-ban megkezdett uton.

Vállaljuk tehát 48 örökségét: a széles népretegeknek a szabadságért, függetlenségért, a társadalmi igazságosság megvalósításáért való következetes kemény harcát, s öseinkkel együtt mondjuk: „mi egyéb ellenséget nem ismerünk, mint kik kitiltóztat-hataltanul mennek előre tovább a 48-ban megkezdett uton.”

A falvak fiatalága egységesen vesz részt Népköztársaságunk dolgozó tömegeinek építő munkájában

Lelkeshangulatu kongresszuson találkozott vasárnap Arad megye falusi ifjúsága

Az ország ifjúsága mind nagyobb tömegekben vesz részt a demokrácia építőmunkájában. Ez észlelhető a falusi ifjúság körében is, ahol egyre szélesebb rétegek ismerik fel, hogy a falvak és községek fiatalsága is csak a népi demokráciában találhatja meg jövőjét.

A falvak ifjúsága hathatósan rész kíván venni a Népköztársaság építő munkájában és tudatára ébredt annak, hogy feladatának csak akkor tehet eleget, ha ezt szervezeten, egységesen végzi.

Ebből az alapgondolathól indult meg a kezdeményezés a falvak ifjúságának megszervezésére, ami az egész országban nagy lendülettel és szép eredményekkel follik. Bukarestből Aradra érkezett Greceanu Ioan a „Falvak Ifjúsága” központi bizottságának tagja. Aki megkezdte Arad megye falusi ifjúságának megszervezését.

Az első kongresszus vasárnap délelőtt foltt le az ITA-gyár kultúrtermében. A megye minden részéből érkeztek a megbi-zottak és már a kora reggeli órákban zsúfolásig megtelt a hatalmas kultúrház, ahol mintegy kétezer ember volt jelen a kongresszus megnyitáskor.

Már ekkor is a megye ifjúságának kisebb-nagyobb csoportjai, sokan színes népviseleteikben, táncokkal, vígárokkel lelkes szövegi feliratokkal. Voltak csoportok, amelyek magukkal hozták zenekarukat és vidám zeneszóval vonultak fel a nagyvárnyú kongresszusra, amely valóban lelkes hangulatban foltt le.

A kongresszust Motiu Simion, az Ekésfront arad megyei elnöke nyitotta meg, aki a falusi ifjúság feladatáról beszélt.

Hangsúlyozta azt, hogy a falvak fiatalágának egységesen kell részt vennie a Népköztársaság építő munkájában. Ezután a választásokról beszélt és leköszönt, hogy az ifjúságnak a legnagyobb tömegekben kell felvonulnia a választásokon, mert az 1-es számú lista győzelme az

ifjúság, az új generáció szebb és boldogabb jövőjét biztosítja.

A kongresszus a nagy tetszéssel fogadott beszéd után diszelnökséget választott, amelynek tagjait I. C. Parhon, Gheorghe Vasilich, dr. Groza Péter, Gheorghe Gheorghiu-Dej, Ana Pankar.

Ezután Herlo Carol, az ifjúsági szervezetek üdvözlését tolmácsolta, majd felkérte a különböző szervezetek megbízottait, hogy szóljanak az egybehangított megyei ifjúságról. Először Stadler Ladislau az Ifjúmunkás Szövetség (UTM) titkára emelkedett szólásra és beszédét sűrűn szakították meg a felzúgó tans és közhikiáltások: „Éljen a Román Népköztársaság”, „Dolgozni és építeni fogunk!”, „Éljen a Román Munkáspárt!”, „Éljen az ifjúság egysége”. A szónok az ifjúság feladatairól beszélt és különösen a választás jelentőségét hangsúlyozta, amely az ország ifjúságára nézve sorsdöntő lehet.

Haidu Ioan diák, a diákok szövetsége nevében arról szövegezett, hogy ma már a diákok egyre szélesebb rétegekben a demokrácia felépítésében és a népi demokrácia kibontásában. Rosu Melania pedig a Népi Demokrácia Arcvonalának nevében mondt üdvözlését, hogy az ifjúság, hogy mit jelent a demokrácia az ifjúság számára és az milyen kötelezettségeket ró

az ifjúságra. Teljes egységben, szervezeten kell felvonulni a március 28-iki választásokon, amelyen ki kell domborítani az ifjúság erejét.

Herlo Carol a „Falvak Ifjúsága” kezdeményező és szervező bizottsága nevében szövegezett. Elmondotta, hogy a falusi ifjúság egytáborba való szervezése mindenütt a legnagyobb lelkesedéssel találkozott és a megye megszervezése jó eredményeket hoz.

Az arad megyei ifjúság tudja kötelességét és tudja, hogy a jövőjét a népi demokrácia teljes győzelme biztosítja.

Magyar nyelven szövegezett fel Rudas László az MNSz ifjúságának megbízottja, aki kifejtette, hogy a magyar ifjúság együtt haladjon a demokratikus román ifjúsággal, mert a román és magyar ifjúságnak ma már valóban közös a célja és ezért közelebb akar lépni.

A két nép fiatalságának együtt kell haladnia a demokrácia útján. A magyar ifjúság szónoka után Dinu Ioan hadnagytól, a hadsereg üdvözlését tolmácsolta, kihangosította, hogy

a demokratikus néphadsereg harcolva dolgozik a polgári lakosságért és a demokratikus szervezetekkel, az ültetés és a Népköztársaság felvirágoztatása érdekében.

Általános érdeklődés fogadta az Ifjúmunkás Szövetség (UTM) beszámolóját, amelyet Rosu Melanie terjesztett elő. Szavait élénk figyelemmel fogadta a kongresszus. Átfogó politikai beszámolót tartott Motiu Simion, az Ekésfront elnöke, aki a szovinizmus ellen beszélt, majd arról szövegezett, hogy

az ifjúságnak teljes erővel kell küzdenie a fasizmus és a reakció ellen.

Dijmerescu Dumitru a kultúr-otthonok felügyelője beszélt, majd Man Ioan közkatona a néphadsereg közkatona nevében mondt üdvözlését, majd az önkéntes munkásoktag nevében köszöntötte a falusi ifjúságot. Ezután Greceanu Ioan, a „Falvak Ifjúsága” központi vezetőségi tagjának beszámolója következett. Széles átfogó erővel sorakoztatta fel azokat a feladatokat, amelyek az ország ifjúságára várnak.

A felszólalások után a kongresszus Rosu Melania vezetésével megválasztotta a megyei bizottságot, amelynek tagjai: Herlo Carol, Braet Alexandru, Desnan Ion, Tulman Gheorghe, Zaha Teodor, Gherman Ilie, Stanciu Ilie, Biachiú Péter, Cordos Gh., Tigan Gheorghe, Stăncu Ioan, Marian Carolina, Ursu Viorica, Malanti Vasile, Pacurar U., Popita Tanase, Sarbu Mircea és Peia Roman.

A választás után ismét Motiu Simion, majd Rosu Melania beszélt, majd az Astra-gyár műkedvelői rövid műsort mutattak be: szavallatokkal, táncokkal és tréfás jelenetekkel szórakoztatták a kongresszus közönségét. A tetszéssel fogadott műsor után a kongresszus résztvevői zenekísérettel, zárt sorokban vonultak a város háza elé, ahol falusi ifjak nemzeti táncokat mutattak be.

Takáts Lajos dr. nemzetbiztonsági miniszter:

A Népi Demokrácia Arcvonalá az egész dolgozó nép egységes akaratának kifejezője!

BUKAREST. Takáts Lajos dr. nemzetbiztonsági miniszter rádióbeszédet tartott a választókhoz.

— Az igazi demokrácia erők — mondtotta bevezető szövegében Takáts dr. miniszter, — a fejlődés útján álló súlyos akadályok elhárítása után újabb fontos állomáshoz érkeztek. A Népi Demokrácia Arcvonalába tömörültek az ország haladó és dolgozó erői. A Népi Demokrácia Arcvonalának élén a Román Munkáspárt áll, a

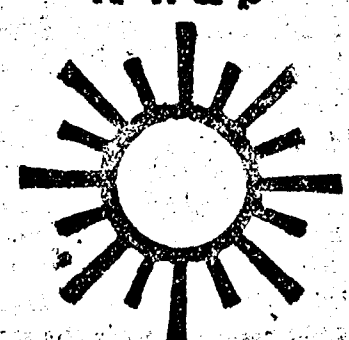
munkások egységes párta, az az osztály, amely történelmi küldetésre hivatott leitéményese a szabadság, haladás és a boldogabb megélhetés felé vezető erőknek. A dolgozó földművelés, a tisztességes munkából élő középosztály és a haladó értelmiség, valamint a Magyar Népi Szövetség egysége munkavállalásba és harcra indul. Mindezek a pártok és az osztályok szövetségben a munkások egysége, azonosítják magukat a munkás-

osztály célkitűzésével, így a Népi Demokrácia Arcvonalá valóban az a politikai szervezet, aminek Gheorghiu-Dej nevezte. az egész dolgozó nép egységes akaratának kifejezője!

Takáts Lajos dr. miniszter a továbbiakban az új alkotmánytervezet fontosabb alapelveit taglalta, majd szavai befejezésékként megállapította, hogy gazdasági erőforrásokkal megáldott hazánknek áttörhetetlen bástyává kell válnia, minden reakció próbálkozásal szemben.

Már ma:
váltsd ki szavazóigazolványodat
Március 28-án:
szavazz az 1-es számú listára
Éljen a Népi Demokrácia Arcvonalá!

A Nap

jelében győzünk!

CORSO ARAD Tel. 23-64 Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor:

Szines film, melyet a fővárosban már 6 hónapja a legnagyobb sikerrel játszanak

Győzelmi álom
Mickey ROONEY Jegylovétel 11 órától

C.F.R. mozgó Mozgószínház

A szoviet filmgyártás szenzációja!
„NIKITA”
A fiatalság harca az élettel

Ma este 7 óráig
be kell mutatni a cégek személyzeti adó kimutatásait

Az aradi pénzügyigazgatóság közli azokkal a cégekkel, amelyek személyzeti adókimutatással (stat) rendelkeznek, hogy ma este 7 óráig a 98. számú szobában jelentkezzenek az adóhivatal könyveivel való összehasonlítás és a nyugták kiadása végett. Azokat a cégeket, amelyek nem tesznek eleget a felhívásnak, a szabotázs törvény alapján büntetik.

Cuedan Petre

fáradhatatlan, bátor harcosa a munkásosztály érdekeinek
a Népi Demokrácia Arcvonalának aradmegyei
jelöltje

A Népi Demokrácia Frontja munkára és harcra hívja az egész népet. Ennek a munkának és harcnak valóban példaadó személyi kifejezője Cuedan Petre, aki most, mint a Front elnöke, fáradságot nem kímélve dolgozik a munkásosztály és ezzel az egész nép érdekeiért. A múltban is így volt:

Akár üzemben dolgozott, akár a Párt keretében, akár a parlamentben hallatta szavát, Cuedan Petre minden ténykedésével a munkásosztály érdekeit szolgálta. Eddigi munkássága bizonyítja, hogy mint nemzetgyűlési képviselő, egyike azoknak, akik szívvel-lélekkel, minden áldozatra készen, tettekkel szolgálják a népi demokráciát.

Cuedan Petre népszerűsége a dolgozó tömegekkel való mély kapcsolataiban gyökerezik. Aradi születésű. Az ipari liceum 3 osztályának elvégzése után az Astra-gyárban tanulta ki mesterségét. Igazságszeretete már tanulóévei alatt érvényesült.

Válaszosan látta, hogy az osztályharcban milyen súlyos feladatok várták megoldásra. Elbocsátották a gyárból, mert nem tartozott az „alkalmazkodók” közé és Cuedan Petre válasza erre az volt, hogy 1934-ben már az ifjú munkásság egyik élharcosa.

Borsa a munkanélküliség, mert nem tudja elviselni a kizsákmányolás nyersen megmutatózó igazságtalanságait. Ezért nem tudott megmaradni másik munkahelyén, a villanygyárnál sem, hanem öntudatosan viselte a proletársorsot. Cuedan Petre 1937-ben a bukaresti Malaxa-üzemben dolgozott.

s itt is az maradt, aki volt: soha egyetlen pillanatra sem feledkezett meg arról, hogy a munkásérdekekért tettekkel kell kiállni. Később, 1939-ben ismét Aradon dolgozott, majd bevonult a hadseregbe és utána ismét visszatért az aradi villanygyár dolgozóinak sorába, ahol tovább folytatta áldozatos munkáját. Ujra csak szembekerült a tőkés érdekekkel és kénytelen volt munkahelyet változtatni. Az államasítás műhelyébe került, ahol fáradhatatlanul dolgozott a Vörös Segély mozgalom érdekében.

A felszabadulás vezetőhelyen találja Cuedan Petret, aki szakszervezeti vonalon dolgozott, az ifjúságer. Fáradhatatlan kintartása vitte előre akkor is a harcban és termelőmunkában egyaránt.

A Greza-kormány uralomrajtása után a termelő munkában kifejtett példás magatartásáért kitüntetését kapott, de munkásérdekből elhagyta a termelést: a Román Kommunista Párt aradmegyei tagozatának titkára lett,

majd az 1946. évi választások alkalmával Arad szervezett munkássága egyemberként jelölte képviselőnek Cuedan Petret, a munkásosztály érdekeinek fáradhatatlan harcosát és valóban: megválasztása után a parlament munkájában is osztályharcos vesülettel képviselte a dolgozók érdekeit, ott volt azok között a népképviselők között, akik bátran szembeszálltak mindenféle áramlattal, amely csorbítani próbálta a munkásosztály-jogait.

A parlamenti szünet sem jelentett pihenést számára. Iyenkor állandóan a dolgozók között töltötte idejét. Lelkiismeretesen beszámolt munkájáról, beigazolta, hogy az igazi demokrácia szellemében értelmezi a néptől nyert megbízatását és átérzi felelősségét.

A munkásosztály érdeke újabb hazaszólitotta Cuedan Petret: titkára lett a Román Munkáspárt aradmegyei szervezetének s most mint elnök irányítja a Népi Demokrácia Frontjának munkáját s a front aradi jelöltjei között szerepel. Ejjel-nappal dolgozik, számára az a pihenés, amikor munkástársai körében van és velük együtt dolgozhatja fel a megvalósításra váró nagy problémákat. Mosolygó arccal néz szembe a nehézségekkel is, mert tudja, hogy az az erő, amelynek része, képviselője, minden akadállyal megbirkózik.

A munkásosztály is tudja, hogy Cuedan Petre azok közé tartozik, akik a nagy problémák megoldásán munkálkodnak, sikeresen. Ugyanúgy ragaszkodik hozzá a dolgozó társadalom, mint ahogyan ő ragaszkodik a munkásosztályhoz. Minden energiájának és kitartásának ez a rugója, hogy kapcsolata van a tömeggel, minden erejének és kitartásának ez a forrása. Ez a forrás pedig kimeríthetetlen!

Hippach Ferenc

E. Teodoriu-ucca 4.
elsőrendű kárpitós munka

STOJKOVITS JÓZSEF

fényképezési műterem

Arad, Köztársaság-utja 10

Ragyogó esküvői képek, izléses családi felvételek.

Külföldi utazások nyaralásai felvételeiben

FIGYELEM!

Értesitem a n. é. közönséget, vevőköreimet, hogy 15 év óta fennálló szabóműhelyemben a felöltő és ruhakészítését garantált jó kivétel, modern szabás
leszállítottam 1.800 lejre,
Székely László, férfiszabó, Arad, Eminescu 28

Hamis adóhónokkal „dolgozott” a radnai adófőnök

A temesvári pénzügyi felügyelőség ellenőrzést végzett a radnai adóhivatalban, ahol megállapították, hogy az adófőnök augusztus 15. óta hamis hónokkal operált és 494.279 lejt eltulajdonított. A vizsgálat után az adófőnököt őrizetbe vették, majd behozták az aradi ügyészségre, ahol letartóztatásba helyezték. A vizsgálat tovább folyik ellene.

Be kell jelenteni a sókészleteket

Az aradi kereskedelmi és iparkamara közli a sólerakatokkal, hogy az állami monopóliummal március 3-án megjelent rendelkezése értelmében minden 1000 kilón felüli sókészletet tartoznak bejelenteni és az esetleges beszerzési árkülönbséget befizetni.

Sírkövek és síremlékek

dus választékban, legszolidabb árakban beszerezhetők;

Rosa Testvérek.nél

ARAD,

Neculcea-ucca 4-6. szám.

Telefon: 14-43. szám

Rössel Testvérek

férfiszabók

Arad, Bul. Republicii (volt Ferdinánd) 27.

Elsőrendű munka, szolid árak

OMNIA MA: 3, 5, és 7 órákor

Vasárnap: 3. fél 5. 6. fél 8. 9

Ma. a világhírű francia komikus

Maurice Chevalier

legújabb chanson számai a

Páris bálványa

című kiváló énekes, zenés, táncos revüfilmben

„JÁRJATOK A TÖMEGEK UTJAIT...”

írta: N. D. COVACIU

a Román-Magyar Társaság aradi alelnöke

Most száz esztendeje, hogy Európa leigázott népei megkísérelték a járom lerázását. Franciaországban, Oroszországon keresztül, a Dunatorkolatban lévő kis országocskáig, egyetlen jelző visszhangzott: egyenlőség politikai síkon, mindenki testvériessége és az elnyomottak felszabadítása a feudálisizmus járma alól. A társadalmi rétegek elvakítása, a nemzetek között szított gyűlölet, a felkészültség és vezetés hiánya, a felkelés összeomlásához vezetett. E befejezetlen forradalmak eredményei tagadhatalanok. Elsősorban megrázkódtatták a kizsákmányoló rendet, amely uralkodott és amely falánk csúpjait az egész földre kiterjesztette. Másodsorban talpraállították az igát levetni szándékozó népeket és tapasztalatokhoz juttatták a népet a jobbság intézménye elleni harcban.

Szenvedések, háborúk, vér és ismét vér, amely a kézzel és aggyal dolgozók szívéből és testéből folyt... ez ennek a félfeudális, félkapitalista korszaknak elsősorban mérlege. Elegendő volt egyetlen szikra, hogy a világ ismét felkavarodjék. És látjuk az elnyomott réteg körében felemelkedett a költőket, akiknek szavára tömegek kelnek fel. Minden népnek

meg volt a maga költője és szabadsághimnusa, akivel és amelylyel harcba indult. Himnusz, amely azonban sorával nemcsak a népet, hanem a népeket szólította harcra... Rouget de L'isie, Grigore Alexandrescu, Andrei Muresanu, Petőfi Sándor, Milutinovic Simon, vagy Rakovszky G. Szoikó neve ölik elsősorban fel.

A Dunamedencében a surlódások és ellenségeskedések sokkal erőteljesebbek voltak, mint bárhol máshol. A forradalmárok leverése tehát sokkal könnyebb volt. Itt mutatkozott meg legnyitabban az imperializmusok koalíciója a szabadságharcos népek ellen. Három császárság: Ausztria, a cárizmus és a török császárság adott írt kezet, hogy megvédem a „rendet”, amelyet a feudális osztály javára állapítottak meg. A természet törvénye tanít bennünket arra, hogy hosszabb vagy rövidebb idő szükséges valamely mag megfogamzásához, hogy termőképpessé legyen. Ugyanúgy az eszméknél is. Száz esztendő kellett, hogy az akkor elvetett mag most hozza meg gyümölcsét. A jelenlegi nemzedéknek adatott meg a beteljesítés feladata. Ennek jó megvalósítása érdekében emlékezzek Simion Barnutiu szavaira: „Járvatok a tömegek útjait...”

A felszö:

Jömerjük meg egymást!

És csigozik a Román-Magyar Társaság aradi fiókja

Száz esztendő előtt új idők szele söpört végig Európán: a megcsalt, kirosztott embermilliók le akarták rúzni a kizsákmányoló béklyóit. Európaszerte forradalmakra ébredtek a kiváltságosok, akik a régi, jólmert módszerhez folyomodtak, hogy letiporják a szabadság gondolatát. Egymás ellen uszították a különböző nemzetiségeket, így a román és a magyar népet is. Ezen a felülről szított áldatlan testvérharcon bukott meg a negyvennyolcas szabadságharc és száz esztendőre volt szükség, hogy történelmi hibát orvosolni lehessen.

A hitleri háboru után megvalósultak végre a negyvennyolcas álmok. Ugy a román, mint a magyar nép felszabadult évszázados elnyomtása alól. A fiatal Román Népköztársaság új alkotmánya biztosítja az együttélő népek teljes és tökéletes egyenjoguságát. A román és magyar nép közötti mestereges ellentétek eloszlatására azonban a törvényes eszközökön kívül szellemi közeledésre, egymás megismerésére is szükség van. Ennek a nemes célnak a megvalósítására Romániában és Magyarországon egyaránt a két nép szellemi értékeinek kicserélését és egymás megismerését szolgáló társaságok létesültek.

A bukaresti Román-Magyar Társaság rövidesen fiókokat létesített az ország különböző városai-ban. Így alakult meg Aradon is a Román-Magyar Társaság fiókja, amelynek elnöki tisztjét Belle Petre prefektus vállalta.

A Társaság aradi fiókja nagy lendülettel fogott a szervezési munkához és Nagylakon alfiókot létesített. Ezenkívül a megyében több mint 50 községben folyamatosan van az alfiókok létesítése, de addig is a helyi bizottságok már működnek is. A Román-Magyar Társaság aradi fiókja a megye teljes be szervezése mellett a Társaság szabályzata értelmében irodalmi és filozófiai, tudományos, művészeti, tanulmányi és sporttevékenységet lát el a közelítőben és minden ilyen terepen, amelynek egyetlen feladata lesz közeledtetni a két népet. Ugyancsak a közelítő tervvel közeledtetni a román-magyar műveltségének megismerését. Mára felmerülnek a kérdések Mako, Békéscsaba, Hódmezővásárhely és más magyar határmenti városokkal, hogy ottani kulturális munkát is elvégezzék. A Társaság célja ugyanis hogy megismeresse a románokkal a magyar, a magyarsággal pedig a román kultúrát és álmait, fellessze a két egymásrontalt nép harterőjét. Ennek a feladatnak szolgálataiban a Román-Magyar Társaság aradi fiókja tevékeny munkát fejt ki és a választások után még fokozottabb lendülettel vállalta meg a terveket, amelyek lényegesen hozzájárulnak majd a román-magyar barátság kiteljesedéséhez.

Komszomol

a Szovjetunió élenjáró fiatalság politikai tömegszervezete

A negyvennyolcas forradalom mozgató ereje, zászlóvivője, élharcosa az ifjúság volt. A száz év alatt azonban a tömegektől sokszor elszakadt ifjúság feladta azt az eszményképet, amelyért száz év előtt küzdött, vért ontotta és, ha kellett, életét áldozta. A szovjet ifjúság volt az első, amely visszatért a forradalmak útjára és a nagy októberi szocialista forradalomban a munkásosztály tömegével együtt rázta le az elnyomók igáját. A negyvennyolcas forradalmak centenáriuma alkalmából néhány sort közlünk a Szovjetunió ifjúságának tömegszervezetéről, a Komszomol szervezetről.

A Bolsevik Párt és a szovjet kormány leghűségesebb segítőtársa a fegyveres erők megerősítése terén az Országos Lenini Kommunista Ifjúsági Szövetség — a Komszomol; az élen járó fiatalság politikai tömegszervezete. A Szovjet Hadsereg valamennyi csapatrészében, a hajóhad valamennyi hajóján léteznek ilyen Komszomol-szervezetek.

A munka, amelyet a Komszomol-szervezetek tagjai folytatnak a Szovjet Hadsereg megalakítása óta, állandóan tart.

Még a polgárháború véres évei alatt született meg a hadseregbeli Komszomol dicsőségének híre. Akkor, ennek a szervezetnek legjobbjai a fronton voltak és a polgárháború csatáiban az idegen bitorlók, az idegen bérencséhőrgárdisták ellen példát mutatva: hogyan kell szolgálni a szovjet népet és a Bolsevik Párt ügyét.

A fiatal szovjet nemzedék, a Komszomol-szervezetek tagjai elsőnek léptek be a hadseregbe, résztvettek a hadihajóhad újjáépítésében, a légi erő létesítésének óriási munkájában. Elsajátították a legbonyolultabb katonai szakismereteket, tisztek, tenzer-nagvok, tábormokok lettek belőlük. Olyan flottaparancs-

nok, mint Kmasov tábornagy és mások, 25 évvel ezelőtt, mint a Komszomol-szervezet tagjai kerültek a flottához.

Amikor a német fasizták rátámadtak a Szovjetunióra, az Ifjúsági Szervezet tagjai a Kommunista Párt és a szovjet kormány felhívására önkéntesek a Szovjet Hadsereg soraiba. Felejtethetetlen hőstettek lettek véghez a házáért, a forradalomért, Lenin és Sztálin tanítványainak ügyéért.

A szovjet hadijelentések számos oszadaltraméltó hőstettet jegyeztek fel, amelyeket a Komszomol tagjai vittek végbe. Kaljuzsni matróz, aki a végsőkig védelmezte a körülzáró németek ellen a 11. számú kiserődöt, a következő tartalmú levelet hagyta ott hátra:

„Édes Hazám! Orosz földem! Kedves Sztálin elvtárs! Én, a lenini Komszomol fia és tanítványa, úgy verekedtem, ahogy szívem sugalta, Meg kell halnom, de tudom, hogy győzünk!”

Márványba vésvé állnak e szavak a 11. számú kiserőd hőseinek emlékművén, Szevasztopolban.

Nikolaj Gasztilo repülő, aki égő géppel vetette magát az ellenség tankoszlopára — komszolec volt. Voldamar Szaladin tankista, aki égő tankjával tovább harcolt, ugyancsak komszolec volt.

A Komszomol-szervezet tagjai kimagasló érdemeket szereztek és ezek a fiatalok éppen úgy, mint az egész szovjet nép, jól tudják, hogy az élet egyetlen helyes útja a lenini tanítás útja, amelyen Sztálin vezeti az országot. Jól tudják, hogy csak a bolsevikok Kommunista Pártja képes felemelni a szovjet népet a kommunizmus magasságába. A Komszomol a Párt vezetésével neveli a hadsereg és a flotta szovjet fiatalságát, a haza, a Párt és a nagy Sztálin iránti odaadás szellemében.

Még ma

váltsd ki
szavazé-
igazolványod!

BAKACS

Arad, Eminescu-ucca 30. sz.
készít férfi- és női
fehérnemleket

Hampel J.

férfiszabó
Alexandr-ucca 5. sz.

Villamosági Üzemek Hitelintézete

ARAD

Magyasszonyi fátyal és kosztar,
a legjobb divatu kalapok
DEIN PAULA
női kalapszalom
ARAD,
Frimu-ucca 9. szám

Siető utasok figyelmébe!
Meleg ételek
Finom italok
Olcsó árak
„Rapid“-büffében
Tulajdonos; Ruja Péter
Arad, Alexandri-ucca 1.

CLEMENS

cukrászda

ARAD,

Bulev. Reg. Maria 8

FORUM MOZGI

Előadások: 3, 5, 7 és 9-kor,
Következő műsor:

Phyllis Calvert, Stewart Granger legnagyobb filmjükben

Varázsheredü

A hegedü szólókat Yehudi Menuhin írtja

Utolsó napok: **CARMEN**

URAN'A

Ma! Előadások: 3, 5, 7 és 9-kor
Vasárnap: 3, 4.30, 6, 7.30 és 9 órakor.

Egy felejthetetlen szerelmi történet:

A fény árnyékában

Főszerepben; Phyllis Calvert, Stewart Granger, James Mason

SAVOY: 23-22

Ma! Premier!
Előadások: 3, 5, 7 és 9-kor

James Masson

legompásában
alakítása

A „14-es kémiroda jelenté”

Uj hiradó!

MA délután fél 6 órakor **a városi színházban** a Román-Magyar Társaság rendezésében **Centenárius március 15-i ünnepély** — Belépés díjtalan

Az együttélő népek szétbonthatatlan összefogásának megnyilatkozása a mai, aradi március 15-i ünnepség

Ma délután fél 6 órakor centenárius emlékünnepély a városi színházban

A szabadságharc száz éves évfordulóját Arad is megünnepeli: Ma, március 15-én délután ünnepi színt él a színház, ahol a Román-Magyar Társaság rendezésében nagyszabású ünnepség keretében hódol a közönség a szabadságharc emlékére.

A mai centenárius ünnepség az itt élő népek testvérsége és barátságának élő valóságát fejezi ki. A száz évvel ezelőtti szabadságharc csak most váltak valóra, a széles tömegek most jutottak ahhoz a szabadsághoz, amelyért száz évvel ezelőtt annyian vértüket ontották és életüket áldozták s most már az egységes munkásszövedvény vezetésével a népi tömegek a történelem fejlődésének megfelelően teljesítettek ki.

Petőfi Sándor és Balcescu szelleme világitja be a március 15-iki ünnepséget. Hosszu évtizedek gyűlölködése és az elnyomás után, az egymásra találás, az összetartás, a közös harc és

közös építő munka igazolja, hogy öseink száz esztendővel ezelőtt nem harcoltak hiába. Ha akkor a szabadság eszmét sikerült guzsbakötnie a töltéség uralmának, ma az kiteljesedve bontakozik ki.

Az itt élő román és magyar nép ma kéz a kézben testvérként halad azon az úton, amelyet Petőfi Sándor, Balcescu és a forradalom nagyjai kijelöltek. Ez a testvéri összefogás vezeti a két egymáshoz nemzettel március 28-án az urnák elé, hogy szavazatainkkal a szabadság még teljesebb kivívását, illető erejét és mindannyiunk számára a szebb jövőt biztosítsák.

A mai aradi ünnepség is ennek a szellemnek jegyében fogjuk le. Az ünnepély a román, magyar és szovjet himnuszokkal nyílik meg, majd román és magyar ünnepi beszéd következik. Podhorachi Gheorghe, az aradi színházulati kitűnő román színésze és Zala

la, az országos hírv szavalóművész Petőfi verseket szavalnak és ugyancsak Petőfi verseket tolmácsol a katolikus gimnázium szavalókórusa. Az ITA-gyár táncsoportja a szabad népek táncát mutatja be, az MNSz énekkara román és magyar népdalokat énekel.

Az aradi március 15-iki ünnepség politikai jelentőségét Cuedan Petre, a Román Munkáspárt aradmegyei titkára, a Népi Demokrácia Arcvonalának aradi elnöke, valamint Csáky Béla dr., az MNSz országos titkára ünnepi beszédben méltatják.

Az aradi március 15-iki ünnepség a román és magyar lakosság szétbonthatatlan testvéri összetartásának megnyilatkozása lesz. A múlt tanulsága kötelezi erre az itt élő népeket, hiszen dolgozó tömegeink célja, feladata, harca közös. Ez nyilvánul meg a választásokon is, amelynek eredménye a szabadságharc kiteljesedését és áldásait biztosítja.

Illeri Sport

A bukaresti CFR ismét kikapott, — az ITA már második

Az A) liga vasárnapi fordulóján két meglepetést hozott: a bukaresti CFR újabb vereséget szenvedett, ezúttal a kolozsvári vasutasoktól, míg a Szabadság Resicán hagyta a pontokat. Az ITA szép győzelmet aratott a Ciocanul ellen és a második helyre jött előre. A temesvári CFR nehezen győzött Kolozsváron, de győzött a Juventus. a RATA, GSM Medgyes és az FC Ploesti is és a bajnoki táblázat így alakult:

A) LIGA

CFR Tem.	21	16	3	2	62:23	35
ITA	21	14	5	2	95:22	33
CFR Buk.	21	15	1	5	66:25	31
Universitatea	21	13	2	6	48:35	28
Juventus	21	9	6	6	55:35	24
Szabadság	21	8	7	6	42:34	23
Jiul	21	7	6	8	35:46	20
RATA	21	8	4	9	38:40	20
CSM Medgyes	21	8	2	11	36:56	18
Dermata	21	6	6	9	29:32	18
Ciocanul	21	8	2	11	32:44	18
FC Ploesti	21	8	2	11	36:66	18
CFR Kol.	21	4	8	9	28:40	16
ASA	21	5	4	12	30:52	14
Acél (UDR)	21	5	1	15	32:74	11
U. Tric. MAI	21	3	3	15	30:70	9

AZ EREDMÉNYEK: ITA—Ciocanul 4:0, CFR Kolozsvár—CFR Bukaresti 2:0, CFR Temesvár—Universitatea 2:1, CSM Medgyes—Dermata 3:1, Juventus—Jiul 3:1, Acél (UDR)—Szabadság 3:2, RATA—U. Tricolor MAI 5:2, FC Ploesti—ASA 3:2.

Csonka forduló a B. ligában

A B) liga harmadik csoportjában az aradi B) válogatott magyarországi vendéglátéka miatt csonka fordulót játszottak, amelynek eseménye az Indagrarra fölényes győzelme a Mincrul felett. A Politehnica, a CAMT, a CFR Turnu-Severin ismét győztek, a Gloria pedig Vajdahunyadon vereséget szenvedett. A forduló után így alakult a táblázat:

B) LIGA

Politehnica	21	16	2	3	44:13	34
CAMT	21	13	4	4	45:33	30
CFR T. Sev.	21	13	1	7	43:17	27
Mica	20	11	2	7	33:22	24
Spárta	15	9	5	1	43:25	23
Electrica	20	10	2	8	30:27	22
AMTE	19	8	5	6	48:30	21
Indagrarra	21	9	3	9	35:29	21
Minerul	21	8	3	10	39:34	19
Ripensia	20	8	2	10	32:43	18
Lokomotiva	20	6	5	9	40:37	17
CFR Arad	19	7	2	10	29:38	16
IMS Hunedoara	21	8	—	13	35:47	16
CSM Lugos	21	4	6	11	31:72	14
Gloria	20	4	3	13	23:51	11
Metalsport	20	2	3	15	15:47	7

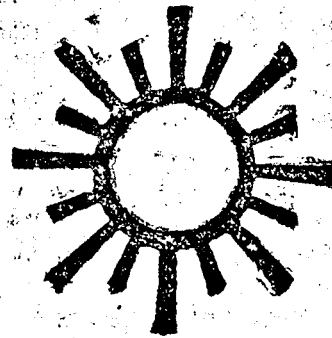
EREDMÉNYEK: Indagrarra—Minerul 5:0, Politehnica—Mica 1:0, CAMT—CSM Lugos 4:2, CFR T. Severin—Metalsport 2:1, IMS Hunedoara—Gloria 3:0.

Az osztályozás férfi csapatbajnokság eredményei a következők

A versenyen résztvevő 16 csapat sorrend: 1. UTM a) csapata: Weinert Géza, Roth Sándor, Frommer Gy. 2. Licseul Moise Nicora: Pozdara, Temmer, Lipkovits. 3. UTM c) csapata: Garai, Valkó, Örenstein. 4. UTM b) csapata: Weinert Iván, Pollák, Wiener.

Az egyéni bajnoki mérkőzéseket hétfő délután 3 órakor tartják meg az UTM helyiségekben. A versenyen induló vesz részt.

**A Nap az élet és fény forrása
A Nap jelével győzünk!
A Napra szavazunk!**

2x2=4 szörmét

STAR-nál végy MAIROVITZ IMRE

Eminescu-ucca 14. TELEFON: 16-11. szám

Március 20-án a Grafikai Szindikátus műsoros bálja a volt Dacia termelében

Az aradi szakszervezetek és gyárak kulturálcsoportjainak falumunkája

Az aradi különböző szakszervezetek és gyárak kulturálcsoportjai is kivesszik részüket a választási munkában és ennek keretében vasárnap kirándultak a falvakba, hogy építő és nevelőhatású kulturmunkával szórakoztassák a falvak dolgozóit. Tizenöt műkedvelő csoport utazott ki a megyébe, ahol a földműves dolgozók érdeklődéssel és szeretettel fogadták őket. Színpadi jelenetekkel, szavalatokkal, szép ének és táncstílusokkal szórakoztatták az aradi dolgozókat műkedvelői, akik valóban értékes és hasznos munkát végeztek. Egyes műkedvelő csoportok vasárnap több falut bejártak, hogy minél

szélesebb körben mélyítsék a városi és falusi dolgozók közötti kapcsolatot és minél szélesebb körben mutassák be tudásukat. A falusi dolgozók részére nemcsak nagyszerű szórakozást, hanem üdítő szellemi táplálékot is jelentett az aradi gyárak és szakszervezetek műkedvelőinek magas színvonalú műsora, amely mindentit tetszéssel találkozott.

Az aradi műkedvelő csoportok, amelyek most vasárnap teherautókkal, vonattal járták a megye falvait, jövő vasárnap ismét felkeresik a földműves dolgozókat, hogy körtükben tovább terjessék a városi dolgozók kultúráját.

Az aradi színház műsora

Az aradi színház szombat délután mutatta be román nyelven a Mademoiselle Nitouche című operettjét, a „Nebántsvirágot”, „Mademoiselle Nitouche” címen. A szép operett úgy szombat, mint a vasárnap délutáni előadásokon telt házakat vonzott. A román színészek előadása a közönség tetszésével találkozott. A főszereplők: Mimi Deme, Victor Petrovici, Mihai Dragoi, Jean Igorov és Porsila Ion Igyekezettel játszották szerepüket és különösen az énekesek nyújtottak szép teljesítményt. A „Mademoiselle Nitouche” kedd délután 6 órakor is színpadon kerül.

A hét három napján: szerda, csü-

törtök és pénteken Agitot előadások lesznek. Szerda délután 6 órakor Priestley nagyszerű színműve a „Rendőrfelügyelő” románul, csütörtök délután 6 órakor „Mademoiselle Nitouche”, gyönyörű Hervé operett és péntek délután 6 órakor Szimov ragyogó színműve, az „Orosz kérdés” — magyar nyelven — kerül színpadra Agitot bérlettel.

Szombat délután Vaszary „Bubus” című zenés vígjátékát eleveníti fel a társulat. A próbák már megkezdődtek és bizonyossá vehető, hogy a kitűnő zenés-vígjáték jó előadásban kerül színpadra.

V. I. COLOMANN HARTMANN

óra- és ékszerüzlet

Arad, Reg. Maria-ut 26. Tel.: 20-14.

kiterjesztette üzletágát bizományi raktárral

Bizományba vállal modern és antik ékszereket, gyöngyöket, órákat, ezüstöt, china-ezüstöt, porcellánokat, kristályokat, perzsaszőnyegeket stb. Gyors lebonyolítást biztosít a cég, a törekvés odairányul, hogy a nagyrészt demű közönség érdekei teljes megelégedésre kielégítenek.

ELECTRO-mechanikai műhely

ZARNA GHEORGHE-cég

ARAD, Bul. Reg. Ferdinand 44.

mechanikai szerelések és javítások, nikkelezés, autógén és villanyhegesztést vállalunk. Tulajdonos:

ZARNA PAVEL

Telefon: 12-95

BARAR PAL

vizvezetékszerelő és bádógos

ARAD, Bul. Regele Ferdinand 13. (az udvarban.)

Vállalok épületbádógos és szerelési munkát igen előnyös áron

TEXTIL A. B. C.

divatárház

ARAD

Telefon: 16-45

Tartósan fest

Vegyileg tisztít

Markovits Károly

kelmefestő és vegytisztító vállalata
ARAD, Balcescu (Duca)-ucca 7. sz.

Málka Henrik

cukrászda

naponta sütemény különlegességek

ARAD, Köztársaság-utja 5. szám.
Csanádi Bank Palota.

Knapp Sándor

kelmefestő és vegytisztító vállalata

ARAD,

Felvételi üzlet: Frimu 2-4.

Üzem: Episcopiei Radu 10.

Weisz Mihály

szabósága. — Tavaszi felöltők és öltönyök a leg-
szébb kivitelben készülnek

Dr. Joan Petran-ucca, Földes-palota

Tel.: 31-03

„MINERVA”

könyv- és papirkereskedés

Tulajdonos:

M. Almasan és R. Neagu

Arad, Bul. Reg. Maria 28.

Telefon: 20-66

WOLF ANDRAS

kárpitos mester

Arad, Grigorie Comsa 2. szám (volt Episcopiei)

Elsőrendű munkák, szolid árak.

Férfifehárnemű varrodát megnyitotta

Vállalok munkát hozott anyagból elsőrendű kivitelben
legmérsékeltőbb áron.

SZIRBUCZ KATO

Szives párlfogást kér:
ARAD, Nicu Filipescu 19
volt Florián-ucca.

HUBER FERENC

férfiszabó

ARAD, Frimu-ucca 17-b. sz.

CSONT SANDOR

férfi szabósága

ARAD,

Goldis-ucca 1.

Telefon: 23-55

ÉRTESÍTÉS!

Vizvezetékszerelő műhelyemet
ARAD, Joan Petran-ucca 2. szám alatt megnyitottam.

Központi fűtés javítását és szerelését vállalom.

EDL TIBOR

TELEFON: 30-66.

volt Krausz Zoltán műhely

Hölgyeim! Haubenreich.

Ujannon bevezetve a "Papla"
nok tisztítását is vállaljuk
cég. Horia-ucca 3. szám
Alapítva: 1880. ban

Ion Gârda

ARAD,

Bulev. Regele Ferdinand 40-42 szám.

TELEFON:

18-04-7.

Rizs, árpa kása és sárgaborsó
hántoló. Rendelést hántolásra
terre előkötő elfogadjuk

Mulathozik a tömegek teremő lendületének eredménye:

Szabad a gabonaneműek és termékeik, a hús, a burgonya és a rizs kereskedelme és fogyasztása

Gheorghie Gheorghiu-Dej ipari és kereskedelmiügyi miniszter intézkedésére szabadon készíthető péksütemény, fűszerkeverék, felfoldották valamint átlátszó vonatkozásban a vágási tilalmat

Amint a Jövő vasárnapi rendkívüli kiadása már részletesen közölte, Gheorghiu-Dej ipari és kereskedelmiügyi miniszter, az ország gazdasági életének kiváló irányítója, négy rendeletet írt alá, amelyek a legfontosabb élelmiszer-kereskedelmi forgalmának és fogyasztásának szabaddátételéről intézkednek.

Ez az újabb intézkedés ismét bizonyítja arra, hogy a kormány a legnagyobb gonddal kíséri figyelemmel a gazdasági tényezők fejlődését és a kereslet, illetve kínálat viszonyának alakulását és amint arra mód kínálkozik, az általános életszínvonal emelése érdekében haladéktalanul alkalmazzák a lehetővé vált könnyítéseket.

Ezek a könnyítések az ország dolgozó társadalmának közös, hatalmas erőfeszítéséből származnak. A kormány és az országban elsőrendű politikai tényezővé vált egységes munkásszervező elcsapata, a Román Munkáspárt mozgósítási tudta a széles tömegeket, sikerült tudatosítani azt, hogy magunkért dolgozunk, a magunk jólétéért vállaljuk a fokozott termelési lendületet, vállaljuk az áldozatokat.

Csak az egységbe forrott népi erők képesek olyan eredményeket elérni, mint amelyek a most nyilvánosságra hozott rendelkezésekben nyerne kifejezést. Valóságos válik a városok és falvak dolgozó tömegeinek összefogása és ennek az összefogásnak eredményei nem maradhatnak el.

Mindenki maga láthatja és tapasztalhatja, hogy amikor a végül felé haladva új társadalmat építünk, a szocializmus felé vezető úton haladunk, már útközben megmutatkozik munkánk eredménye és a népi demokráciában mi magunk vagyunk azok, akik az eredményeket élvezzük.

Világszerte, ahol a kizsákmányolás uralma folytatja teljes csődhöz közeledő politikáját, gazdasági válság nehezedik a dolgozók millióira és megbénítja a termelő erőket. Munkanélküliség, bérleszállítás, a joguktól megfosztott tömegek ellen alkalmazott durva erőszak jellemzi a „dollárpolitika” hatása alá került országok válsághelyzetét, nálunk pedig a magunk erejével megteremtett lehetőségek új és új eredményeket hoznak. Nem hiába adta ki a jelszót a Népi Demokrácia Arcvonal, hogy a Nagy Nemzetgyűlés megválasztása a teremő munka hatalmas felindülésének jegyében történik, mindannyian tudjuk és imé tapasztaljuk, hogy március 28-án magunkra szavazunk, amikor az 1-es számot viselő, a Nappal jelölt listára utjünk a szavazóhelyező.

A Népi Demokrácia Arcvonalának jelöltjeinek személyében az ország

boldogulásáért küzdő egészséges népi erők legkiválóbb vezetőségét küldjük a Nagy Nemzetgyűlésbe. Amikor pedig az egész ország minden dolgozója lelkesen ünnepli a jobb életkörülmények megvalósítása érdekében hozott intézkedése-

Szabad a legfontosabb élelmiszerforgalma és fogyasztása

A 6551. számú rendelkezés szerint a mezőgazdasági termelők szabadon, minden formáság és korlátozás nélkül árusíthatják közvetlen a fogyasztóknak az 1947. évi termésből maradt búzát, rozst, árpat és zabot, valamint ezeknek liszttermékeit, amely a törvényes kvóták beszolgáltatása után rendelkezésükre maradt.

Az itt felsorolt mezőgazdasági termékek vétele és szállítása saját fogyasztás, vagy ipari felhasználás céljaira minden alaki-ságtól és korlátozástól mentes. A falusi malmok kivétel nélkül szabadon őrlhetik a termelők által hozott, vagy a rendelkezés értelmében vásárolt gabonát és az őrlési arány ezeknél a malmoknál szabad.

A kereskedelmi malmok őrlési rendszere változatlan. A parasztmalmok őrlési díját az őrlésért tulajdonosának szabad választása szerint pénzben vagy természetben lehet fizetni.

Az őrlési arány ezeknél a malmoknál szabad. Az itt felsorolt gabonaneműek őrléséből maradt vámmennyiség kvótájára vonatkozó intézkedések érvénytelenek.

Jelen rendelkezés megjelenésekor a parasztmalmokban található a termékekből származó vámmennyiségeket, valamint az e címen ezentúl átvett mennyiségeket hivatalos áron kell beszolgáltatni.

Az összes péksütemények, tésztaemlék és hasonló termékek gyártása, eladása, szállítása és fogyasztása szabad.

A 6552. számú rendelet a tengeri és a málliszt vonatkozásban a termelő által a fogyasztónak közvetlen történő eladásáról, az 1947. évi termésből maradt tételre vonatkozóan ugyanígy rendelkezik. Ugyanezek az intézkedések érvényesek az őrlésre is.

Mindkét fenti rendelet megállapítja, hogy a kereskedők és kereskedelmi vállalatok csak az ipari és kereskedelmiügyi minisztérium előírásai keretében

eszközölhetnek vásárlásokkal. Ugyancsak utasítja a 6551. és 6552. számú rendelet az összes hatóságokat, közvetlen felelősség terhe mellett, az intézkedések végrehajtására és amely hatóságok az intézkedéseket nem veszik figyelembe, nehézségeket támasztanak, akadályozzák a szabad forgalmat, azokat megbüntetik. A két rendelet végrehajtására az élelmiszerügyi vezérigazgatóság és a gazdasági ellenőrzés vezérigazgatósága kapott megbízást.

Az új rendelkezések különben a következőket tartalmazzák:

Szabad a legfontosabb élelmiszerforgalma és fogyasztása

eszközölhetnek vásárlásokat. Ugyancsak utasítja a 6551. és 6552. számú rendelet az összes hatóságokat, közvetlen felelősség terhe mellett, az intézkedések végrehajtására és amely hatóságok az intézkedéseket nem veszik figyelembe, nehézségeket támasztanak, akadályozzák a szabad forgalmat, azokat megbüntetik. A két rendelet végrehajtására az élelmiszerügyi vezérigazgatóság és a gazdasági ellenőrzés vezérigazgatósága kapott megbízást.

Feloldották a vágási tilalmat

Az ipari és kereskedelmiügyi minisztérium 6550. számú rendelete szabaddá teszi a juhok, szarvasmarhák, sertések stb. vételét, eladását, szállítását és fogyasztását az érvényben lévő egészségügyi intézkedések (figyelembevételével). A tenyésztők a felsorolt állatokat szabadon árusíthatják, közvetlenül a fogyasztóknak.

A szarvasmarhák és sertések gyűjtése és vásárlása a kereskedők vagy mézások által ipari célra szolgáló vágás végéig csak az ipari és kereskedelmiügyi minisztérium vonatkozó intézkedései szerint történhetik.

Vágás közfogyasztás céljaira csak a hatósági vágóhelyeken eszközölhető. Szarvasmarhák és sertések vétele, eladása és szállítása tenyésztőhelyek és hizlaldák részére szabad, valamint az igavonó és tenyészállatok vétele, eladása és szállítása falusi gazdaságok céljaira az egész ország területén szintén szabad.

Konzervek és más hűskülönlegességek gyártása csak az ipari és kereskedelmiügyi minisztérium jóváhagyásával történhetik.

Hasonlóképpen, közvetlen felelősség terhével, minden hatóság köteles jelen rendelkezést tiszteletben tartani, azok a rendelkezések, amelyek a szarvasmarhák, sertések, juhok stb. eladását, szállítását és fogyasztását korlátozták, hatályukat veszítik.

A 6548 számú miniszteri rendelet a mezőgazdasági termelők számára szabaddá teszi a rizsnek fogyasztók számára történő közvetlen eladását, a törvényes kvóták beszolgáltatása után rendelkezésükre maradt bruttó vagy hántolt rizskészletekből.

A bruttó vagy hántolt rizs vétele és szállítása saját fogyasztási célokra, ipari felhasználás céljaira, mentes a korlátozásoktól, viszont kereskedők és kereskedelmi vállalatok csak az ipari- és kereskedelmiügyi minisztérium rendelkezései értelmében vásárolhatnak rizst. Minden ellenkező intézkedés hatályt veszti.

Végül a 6549 számú rendelet a burgonya eladását, termelők részéről közvetlen a fogyasztóknak, szabadítja fel E vonatkozásban is kereskedők és kereskedelmi vállalatok csak az ipari- és kereskedelmiügyi minisztérium rendelkezései szerint eszközölhetnek burgonyavételel.

Minden ellenkező intézkedés érvénytelen.

Százhetvenmillió lej, adócsökkentés, díj-szabásmérséklés

A fenti nagyfontosságú rendelkezéseken kívül az újjáépítési és pénzügyügyi bizottság Gheorghiu-Dej elnöklétével még számos más, nagyfontosságú intézkedést hozott, amelyek alkalmassá a tömegek életszínvonalának emelésére.

A tavaszi vetési munkálatok minél tökéletesebb megszervezésére 170 millió lejnyi hitelt szavaztak meg. Ebből az összegből 15 millió lejért a vetőmaghiánnyal küzdő vidékek részére 30 ezer tonna tavaszi buza magvat importálnak a Szovjetunióból, ezenkívül 20 ezer tonna zabot, 15 ezer tonna árpat szereznek be, ugyancsak a fenti célból. További 50 millió lej fordítanak 60 vagon len- és kender-mag gyűjtésére, 60 millió lej 76 vagon rizs-, 37 millió lej pedig lucerna- és takarmánydrpa-magvak beszerzésére.

A volt királyi ház alkalmazottai, akik nem kapták rendszeresen fizetésüket és ezáltal a legnagyobb nehézségek közé kerültek, megkapják járandóságukat az e javakat felszámoló bizottságoktól.

A lakosság életszínvonalának minél hatékonyabb megjavítása céljából a bizottság külön célra különített elhatárolt tanulmányozza és javasolja majd az adók, szállítási díjszabások stb. leszállítását. A bizottság legkésőbb március 15-ig befejezi munkálatait.

MARIAN

férfi szabósága
Legmodernebb szabás. elsőrendű kivitelben
Arad. Marasesti-ucca 2. földszint

Órák, ékszeres gyors és pontos javítási helye

MEZEI ARAD, Frimu-ucca volt Bratianu 5. szám,

BANLOC kerékpár-gummi mélyen leszállított áron VERES-nél
ARAD, Köztársaság utja (volt Ferdinand ut) 9
Telefon: 29-76

ARO-MOZGÓ Előadások hétköznapokon 3. 5. 7 9 órákor

Csütörtökön a legkedvesebb magyar film;

Fűszer és csemege

Jávör, Szörényi, Somlay

Teljesen új kópia,

11-1-ig jegyelvétel.

Újabb közteherviselési könnyítések kisiparosok számára

BUKAREST. A pénzügyminisztérium újabb közteherviselési könnyítéseket engedélyezett a kisiparosok számára. A rendelkezések értelmében a kisiparosoknak — akiknek adókövetései felülvizsgálásra kerülnek — a számukra illetékes pénzügyigazgatóságokhoz, vagy az adómegállapítási kerületekhez március 31-ig egyéni kérvényt kell benyújtaniuk.

A kérvények benyújthatók a Kisiparosok Országos Szövetsége (Federatia Generala a Meseriasilor Patriotici), vagy e szövetség megyei kirendeltségei útján.

Arad üzenete a budapesti 48-as ünnepségekre

A román és magyar nép örökre levonta a történelem tanulságát

Átulazott Aradon a budapesti március 15-i ünnepségen Népköztársaságunkat képviselő hivatalos küldöttség.

Üdvözlét, amely fogadalom:

„Petőfi és Balcescu szellemében együtt visszük a haladás zászlóját!”

Magyarország hatalmas arányú ünnepségek keretében ünnepli az 1848-as forradalom évfordulóját. A demokrata Magyarország a szomszédos baráti népekkel együtt ünnepli ezt a nagyjelentőségű történelmi évfordulót. A Szovjetuniót Vorosilov tábornaggal az élen számos kimagasló szovjet egyéniség képviseli, köztük három neves író: Ilja Ehrenburg, Pervomajszkij és Szimonov. A budapesti ünnepségekre meghívták Romániát is: Népköztársaságunk küldöttséggel képviselteti magát. A román küldöttség vasárnap reggel utazott Aradon keresztül a magyar fővárosba. A bukaresti gyors szerelvénye pontosan reggel fél 7 órakor futott be az aradi pályaudvarra, ahol a hatóságok képviselőjében Istrate Fulvii alprefektus, Kóvágó Mihály az MNSz aradmegyei elnöke, Czápos János képviselőjelölt, az MNSz központi szervezőbizottságának tagja, Gál Lajos titkár és még számosan várták a küldöttséget. A küldöttség tagjai: Voitec Stefan a Köztársaság Ideiglenes Elnöki Tanácsának tagja, Livezeanu tájékoztatóügyi miniszter, Miron Constantinescu főszerkesztő, a népi Demokrácia Arvonálának főtájkára, Petrovici Emil egyetemi tanár, Victor Eftimiu író, Nistor Petre a Román-Magyar Társaság titkára, Lazarescu Letitia tanárnő, a romániai magyarság részéről Kacsó Sándor az MNSz országos elnöke, Balogh Edgár író, az MNSz országos alelnöke, Nyilas Ilonka, ezenkívül Gaál Gábor író, Iacob Alexandru, Pop Nicolae, továbbá több diák. — közöttük Wolff György aradi illetőségű egyetemi hallgató — és még számosan. Amikor a vonat befutott az aradi pályaudvarra Kacsó Sándor, az MNSz országos elnöke jelent meg a vasúti kocsi folyosóján, akit Kóvágó Mihály üdvözölt:

— Amikor városunkon keresztül utaznak, — mondotta Kóvágó Mihály, — küldöttség üdvözli önöket, kérve, tolmácsolják városunk és megyénk magyarságának üdvözlését a budapesti ünnepségeken. A kormányfőtől ragyogó diplomáciai munkája mellett mi, az itt élő magyarság megtaláltuk az utat, amely a 48-as gondolat, a szabadságess-

mék megvalósításához vezet. Kérem, tolmácsolják a testvéri magyar népnek a 13 vértanú városa magyarságának azt a fogadalmát, hogy a két nép hosszú, közös szenvedés után örökre levonta a tanulságot és Petőfi és Balcescu szellemében közösen visszük a haladás zászlóját, gyűlöletmentesen, együtt építve és együtt harcolva!

Kacsó Sándor meleg szavakkal

„A legfontosabb feladat legfontosabb eszköze”

Különben Kacsó Sándor, a Magyar Népi Szövetség országos elnöke március 15-iki rádióüzenetét intézte az ország magyarságához és többek között a következő megállapításokat tette:

— Az együttélő népeknek együtt kell megépíteniük jövődjüket, — az út amelyen haladunk sokkal biztosabb mint Gábor Aron erőfeszítései idején. Rengeteg a feladatunk, nem volna könnyű felsorolni azokat, — de nem is a felsorolás a fontos: hanem a feladatok kellő értékelése. Mindig a megfelelő időben, a megfelelő feladatot kell előtérbe helyezni és

— **ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK:** Kálmán (Piata Avram Iancu), Salvator (Motorállomással szemben), Kesztenbaum (a Gyermekkorháznál).

— **AZ OSZTÁLYSORSJÁTEKON NYERT PÉNZ** nem jelent munkanélküli nyereséget, hanem ellenszolgáltatás annak, aki támogat egy nagyszabású társadalmi tervet megvalósító állami intézményt.

— **NAGY KONNYÍTÉS.** Ma jelentős nyereségekhez juthat az, aki a városában lévő adóhivataltól vagy a pénzügyigazgatóságtól állami sorsjegyeket vásárol. Egyetlen sorsjeggyel 10.000.000 lejt nyerhet.

RIZSTERMELŐK részére hat nyolctíz collos pumpa eladó. Ujarad. Calea Armatei Rosie 14.
FARKASKUTYA 2 éves hím elvesszett szombat este. Nvornavrető iutalomban részesül. Vicentia Babes ucca 20. Telefon 24-36.
KOCSISNAK alkalmas ember felvételik „Elisabeta” szikvizgyár Focionul Radu 14. 3933.
JÓKARBAN levő gyermekéne eladó. Blanduziei (Közép) ucca 17.

köszönte meg Kóvágó Mihály üdvözlését és kijelentette, hogy a budapesti március 15-iki ünnepségeken tolmácsolja majd ama város magyarságának üdvözlését, amelynek olyan mély gyökerei vannak a szabadságharc talajában.

A bukaresti gyors néhány percnyi várakozás után folytatta útját a magyar határ felé. A román küldöttség előreláthatólag csütörtökön érkezik vissza az országba.

a megoldáshoz a megfelelő eszközöket kell használni.

— Ma például a legfontosabb feladat a Népköztársaság megerősítése. És ennek, a most legfontosabb feladat megoldásának legfontosabb eszköze a Népköztársaság Nagy Nemzetgyűlésének olyan összetételű megválasztása, amely a valóban dolgozók akaratából és söprő győzelmet arat és lehetlenné teszi, hogy a kizsákmányolás és a népek közötti gyűlölet-hirdetés valaha is felültehesse fejét. A választási győzelem a dolgozó nép győzelme lesz!

— **AZ ARADI REAZIM IGAZGATÓSÁGA** tudomására hozza a munkásszakszervezeteknek, kartinoknak, szövetségeknek és a nagyközönségnek, hogy eladás céljából forgalomba hozták a REAZIM borait Gh. Popa ucca 2-4 szám alatti pincészetében. A borok eladási ára minőség szerint 40-50 és 80 lej. A borpince munkanapokon 8-14 óra között és délután 17-20 óra között, ünnep és vasárnap pedig délelőtt 8-14 óra között van nyitva. Igazgatóság.

— **HALÁLOZÁS.** Bánffy Ákos nyugalmazott vasúti ellenőr elhunyt. Temetése március 16-án délután 3 órakor lesz a felsőtemető halottasházából.

HÁROMÉVES kislának fehér matrózöltöny és más kiegészítők eladók. Armatei Populare (Carol) út 10. II. 6. 3929
BOMBÁZOTT sarokház belvárosban négy száz öles telekkel, valamint Mezőcsé telepen boltát kerécszetnek alkalmas. 1 1/2 holdas helyőrző parasztházal eladó. Dentech Károly Republicai út 101 (színház hátsó bejáratával szemben) I. em. 3930

Hatvanöt éve halt meg Marx Károly

Hatvanöt éve annak, hogy Londonban meghalt Marx, a szocialista világ nézet nagy teoretikusa, akinek elméleti nyomán megindult a szervezett munkásmozgalom új világot építő útjára. Marx neve magasan világít a világtörténelem szenvedésekkel és megpróbáltatásokkal teli lapjain fölött. Marx és Engels tanításai, amelyeket Lenin és Sztálin a kor tudományos eredményeinek figyelembevételével tökéletesítettek, a Világ dolgozóinak reménységévé váltak és Marx neve örök időkre egybekapcsolódik a béke és haladás gondolatával.

Aradi híradás

OLCSÓ BUTORVASAR a „Tempo”-ban (Fischer Eliz palota). Mahagoni ebédlő, 12.000, antik hálószoba 15 ezer, kétajtós politurus szekrény 3900 modern új kárpitozott szék 2000 lej, íróasztal 4800, mahagoni ágy és éjjeliszekrény 4500, sodrony 1000, nagy bronzcsillár 6000, cimbalom 2500, tükrös szekrény 4000, új rekamier 22.000. Rádió, ebédlő és kártya asztalok mélyen leszállított áron.
PETROLEUMFOZOJET, varrógépét, rá dióját, frógépét, villanyvezetékét, olcsón javítom a lakásán is. Motorica műszerész, Patria 12. 3874
„SARLOT” nőruha varroda alakítást, kötöttbluz, pullover összeállítását jutányosan készít. Frimu (Bratianu) 2-4. I. em. 42. 3893
KÜLÖNFÉLE bútorok, állványok, lámpák, gázrezo eladók. Cím a kiadóban.
FŐZNITUDÓ mindenest keresek. Banca Nationala rendőrnél. 3925
ELVESZETT kötöttkardív szürke rózsaszínnel. Megtaláló köretik magas jutalomért leadni 1 Decembrie ucca 7. földszint. 3916
NAGYON szép Szepessv sporttáncsi eladó. Capitan Ignat 23. 3917
KEVESET viselt szürke férfiruha központmetre eladó. Dna B-1-za ucca 124. 3918
VIZESUGORKA, savanyúkáposzta, háziumstár, házisonka eladó. Ugyanott nyakendőárvitást, hárianyatápalást vállalok. Gheorghi Pona 11. 3919
LENVASZON tí türelkőzők, szelvétták, fehér santung, mintás ruhavészon, két széles sztor, két tiszta selyemhártya eladó. „Tempo” Fischer Eliz palota. 3920
MÉLY gyermektáncsi jókarban eladó. Malul Demnitel ucca 9. 3921
LATINBÓI félévkor bukott diákoknak eredményes előkészítése árvésőre. Romul Velicin 14. 3922
ELADÓ perzsaanyag 3x2 méter. Meztelkintetű hármifor. Ioan Popa ucca 2 (címármél). 3923
NAGYON szép dísfurniros ágy, hettéttel és éjjeliszekrény olcsón eladó. Vladimirescu 25. (8-11-iz).
FÉRFI fehérnemű szabás- és varrástanfolyam kezdődik április 1-én. Érdeklődni: Goulav varroda, Republicai (Ferdinand) út 6. 3926
ZONGORAHANGANAST vállalkozó, Höl-l zongorakészítő, Pénzes hri Janiulet. Eminescu 2. 3927
ELVESZETT a Cosbuc és Heria uccák között egy barna posztótaszka benne zöld kötéssel. Megtaláló adia le jutalom ellenében. Cím a kiadóban. 3928
Felelős szerkesztő:
PALASTI IÓZSEF
Szerkesztőség: Petőfi ucca 1.
Telefon: 20-87.
Kiadóhivatal: Köztársaság útja 87.
Telefon: 20-76.

Mit kívánt 1848-ban és mit valósít meg 1948-ban a Nép

Szemben a régi állami alaptörvények szellemével és jellegével a történelmi fejlődés hatalmas megvalósításait tartalmazza a Román Népköztársaság új alkotmánytervezete

A népi demokrácia megteremtésének és a Népköztársaság kiküszöbölésének természetesen eljárása az új alkotmány elkészítése és megszavazása. A népi demokrácia új alkotmányt ad az országnak.

Ez az alkotmány szentesíti az eddigi demokratikus vívmányokat és utat szab népi demokráciánk további fejlődésének, a szocializmus felé vezető uton.

Erdemes megvizsgálnunk azt az alkotmánytervezetet, amelyet a népi demokrácia arcvonala hozott nyilvánosságra, hogy az ország dolgozó tömegei megvitassák és hozzászólásukkal segítsék teljessé tenni az új állami alaptörvény tervezetét. Erdemes megvizsgálni úgy az ország eddigi alkotmányai szempontjából, mint az 1848-as forradalmi hullám centenáriusának visszapillantásán keresztül, mert így mérhetjük le teljes egészében: mit jelent számunkra ez az alkotmány.

Száz éve, 1848 március 15-én a budapesti forradalmi ifjúság 12 pontban foglalta össze követelményeit a szabadságjogok akkori történelmi mérték szerinti biztosítása érdekében.

Sajtószabadságot, felelős minisztériumot, országgyűlést, törvény előtti egyenlőséget, polgári és vallási szabadságot, nemzeti őrsereget, az urbéri viszonyok megszüntetését, esküdtészeket, nemzeti bankot, a katonaságnak az alkotmányra történő felelősségét és hazai csapa-

Az államhatalmat a nép gyakorolja

Ebből a szempontból vizsgálva az alkotmánytervezetet, az első szakasz a Román Népköztársaság jellegével foglalkozik és megállapítja, hogy

ez a Népi Köztársaság egységes, független állam, amely a dolgozó nép harcának eredményeként jött létre és ebben az államban minden hatalom a népből indul ki és a népet illeti meg.

Az államhatalmat tehát valóban a nép gyakorolja, választott képviselői útján. Szemben az eddigi feudális csökevényes két tartalmú, polgári és reakciós alkotmányokkal, amelyekben az államhatalom külön törvényhozási, végrehajtói és bírói hatalomra volt osztva, az új alkotmányban az állami szuverenitás oszthatatlan és egységes.

Szemben a monarchia védelmét szolgáló alkotmánnyal, amely a törvény

A nép képvisellete, a társadalmi és gazdasági felépítés

Alapvető fontosságú a választó-jog meghatározása. A Nemzetgyűlés tagjait a nép választja, nemre, nemzetségre, fajra, vallásra, foglalkozásra, műveltségi fokra való tekintet nélkül. Szavazati joggal bír minden állampolgár: férfi vagy nő, katonákat, bírakat és közhivatalnokokat is beleértve, — akik 18-ik életévüket betöltötték, a 23-ik életévet betöltött állampolgárok pedig választhatók.

Tehát az új alkotmány a nép összes felének biztosítja a választói jogot, akik a fenti korhatárt elérték és munkahelyi működésük miatt nem tiltottak el állampolgári jogaik gyakorlásától. Ez az intézkedés a régi alkotmány rendelkezéseivel szemben hatalmas fejlődést jelent, ebben

tok az ország területén való állomásoztatását, a politikai államfogyók szabaddobocátását és az államjogi helyzet rendezését követelték. Nagy egészében ezek a követelések nemcsak magyar kiváltságokat fejeztek ki.

Egész Európa kizsákmányolt és elnyomott tömegei sikra szálltak ezekért a jogokért és a 48-as szabadságharcok, ha tragikusan végződtek is látszatra, nem maradtak eredmény nélkül. Az uralkodó osztály mindenütt kénytelen volt látszat-engedményeket tenni, alkotmányok születtek, de ezek az alkotmányok csak nyomtatott betűk maradtak mindmúlt és mindenkor.

Romániában 1866-ban, 1884-ben, majd 1923-ban készülték ugynevezett „liberális” és „demokratikus” állam alaptörvények, de mindannyian megmondható vagyunk annak, hogy írott malasztalán egyéb sohasem volt egyfajta szabadságjog sem. Később, 1938-ban, a királyi diktatura is új alkotmánnyal jött a parancsuralmi rendszer brutális nyíltsággal mutatkozott meg ebben az alkotmányban.

Az új alkotmány nemesek, hogy már elért és megvalósított eredményeket szentesíti, de minden szakasza és minden sora biztosítja arra, hogy mindazokat a jogokat és mindazokat a célkitűzéseket, amelyeket tartalmaz, valóra váltsuk, mert az új alkotmány mindannyiunk közös erőfeszítésének kifejezője.

hozásban is döntő szerepet biztosított a királynak, aki vétő-joga révén útját állhatta bármikor a megszavazott törvények életbe lépésének, valamint a számára nem „megfelelő” törvényhozást bármikor feloszlathatta, a végrehajró hatalom pedig teljes egészében a királyt illette, — ezzel ellentétben: az új alkotmánytervezet rendelkezései szerint a Nagy Nemzetgyűlés gyakorol minden hatalmat.

Ez a Nagy Nemzetgyűlés az alkotmány megszavazása után mint rendszeres törvényhozó Nemzetgyűlés működik tovább, a prezidiumot saját soraiból választja, valamint az ország miniszterelnökét és a minisztereket is. Ez utóbbiakat a Nemzetgyűlés, tagjai kivülálló személyek közül is kinevezheti.

a vonalközösben is. A ténylegesen általánossá tett választójog szabad gyakorlását pedig a való életben azok biztosítják, akiknek harca ezeket a jogokat kivívta a dolgozó tömegek számára: a szabadságjogok kiharcolója és védelmezője, a földművelőkkel és halászokkal és haladó értelmiségiekkel szövetséges munkásszóló.

Ennek a szellemnek érvényesítését jelenti az az alkotmányos intézkedés, hogy a Nemzetgyűlés tagjai a népek felelősek és a választók akaratát folytán,

a törvényben megállapított módon bármikor visszavonhatók, mandátumok lejártá előtt is

Intézkedik az alkotmány a Román Népköztársaság társadalmi és gazdasági felépítésének alapelveiről is. Az alkotmány biztosítja, hogy

a termelési eszközök az államot, a szövetkezeteket, valamint fizikai és jogi magánszemélyeket illetik és ezzel meghatározza a tulajdonjognak a Népi Demokráciában történő érvényesítését.

Megállapítja az új alkotmány, hogy a gazdasági fejlődés alapját, a Népköztársaság függetlenségét, a népet megillető „közös javak” adja meg, tehát

minden dolgozónak és minden állampolgárnak kötelessége a nép összességét megillető javak megvédése és megerősítése.

Elismeri az új alkotmány az állami kereskedelem mellett a szövetkezeteket és a magánkereskedelmet is (a 8. szakasz rendelkezései szerint), majd a közvetkező szakaszban megállapítja a magántulajdon, valamint az örököségi jog teljes egészében való elismerését és biztosítását. Ezen túlmenően

a munka és takarékoskodás útján szerzett magánjavak különleges védelemben részesülnek.

Kiszajátítás csak megfelelő kártalanítás ellenében történhetik, a magánkezdeményezés külön védelemben részesül, ha a magánkezdeményezés az általános érdekek szolgálatában áll. Tehát a magánkezdeményezés megengedett és elismert, sőt a közérdek szolgálatába állítva, különleges védelemben részesül.

Az állam megvédi a dolgozó földművelés tulajdonát és támogatja a falusi szövetkezeteket, valamint a magángazdaság fejlesztésére állami mezőgazdasági vállalatokat is hoz létre.

A következő szakaszok az állampolgárok jogairól és kötelezettségeiről szólnak. Ezekről a kérdésekről további ismertetőkben számolunk be. (dr. d. f.)

A nő helyzete a Szovjetunióban

A szovjet nő az élet minden területén teljesen egyenlő jogokat élvez: a gyári munkástól kezdve a miniszterig minden foglalkozási ágban képviselve van. Így például a Szovjetunió legfelső tanácsának 227 nő tagja van, a szövetségi és autonóm köztársaságok legfelső tanácsa női képviselőinek száma 1700. Azonkívül több mint 450.000 nőt választottak a párosi, körzeti és falusi tanácsokba. A Szovjetunióban sok női minisztert is találunk.

A nők egyenjogúsága azonban nem volna teljes, ha a szovjet állam nem biztosítaná a nők felszabadítását a magánéletben is. A szovjet városokban a bölcsődék szerves hálójában áll a családok rendelkezésére. A falvakban minden évben bölcsődét állítanak fel a mezőgazdasági munkások gyermekei számára. A földművelő asszonyok nyugodtan dolgozhatnak a mezőkön, gyermekeik gondos egészségügyi és pedagógiai ellenőrzés alatt állnak. A szovjet állam óriási anyagi támogatást nyújt a szovjet anyáknak. Az elmúlt évben 3.600.000.000 rubelt irányoztak elő a sokgyermekes anyák jutalmazására.

1848

Irt: Petőfi Sándor

Ezernyolcszáznegyvennyolc, te csillog,

*Te, a népek hajnalcsillaga!...
Megvirradt, fölébredt a föld, fut
A hajnaltól az éjszaka.
Piros arccal
Jött e hajnal,
Piros arca vad sugára
Komor fényt vet a világra;
E pirulás: vér, harag és szűgyen
A fölébredt nemzetek szemében.*

*Szűgyeneljük szolgaságunk éjét,
Zsarnokok, rátok száll haragunk.
S a reggeli imádság fejében
Istenünknek vérről áldozunk.
Almainkban
Alattomban
Megcsapolták szíveinket,
Hogy kioltás életünket,
De maradt még a népeknek vére
Annyi, ami fölkiált az égre.*

*All a tenger nagy elbámultában,
All a tenger és a föld mozog,
Emelkednek a száraz hullámok,
Emelkednek rémes torlaszok.
Reng a gálya...
Vitorlája
Izszaposan összetépvé.
A kormányos szíve képe,
Aki esztét vesztve állt magában,
Beburkolva rongyos biborában.*

*Csatatér a nagyvilág. Ahány kéz,
Annyi fegyver, annyi katona.
Mik ezek itt lábaim alatt?... hah,
Eltépett lánc s eltört korona:
Tűzbe véle!...
No de még se,
Régiségek közé zárjuk,
De nevéket írjuk rájuk,
Különben majd a későn-születtek
Nem tudnák, hogy ezek mik lehettek,*

*Nagy idők. Beteljesült az Irás
Jósolatja: egy nyáj, egy akol.
Egy vallás van a földön: szabadság!
Aki mást vall, rettentőn lakol.
Régi szentek
Mind elesetek,
Földült szobraik kövéből
Új dicső szentegyház épül,
A kék eget vesszük boltozatnak,
S oltárlámpa lézen benne a nap.
(Debrecen)*

1848 március 15 – Aradon

Az „Aradi Hírdető” tiznapos késéssel számolt be a pesti eseményekről — a város is csak elkésve ünnepelt

Száz évvel ezelőtt a nagy világ események híre csak megkésve érkezett el vidékre. Telefon és táviró nem volt, vonat kevés helyen közlekedett még, a vidék különben is álmosan nyugtózott elzárkózottságában. Ilyen volt a helyzet 1848-ban Aradon is. Csak napokkal a márciusi forradalmi események után értesültek az aradiak arról, hogy Pesten történt valami nem mindennapi esemény és amikor hitelt érdemlően meggyőződtek arról, hogy az események valóban eltér a hétköznapaktól, szépen, illendően, az akkori szokások szerint megünnepelték. Arad is lelkesedett, niingott és örvendett a sajtószabadságnak, meg a nagy nemzeti vívmányoknak, amiket Kossuth ur meg a márciusi ifiak adtak a magyaroknak. Örvendett és ünnepelet a sajtó módja szerint. Aradi mód szerint.

Néhány szó a „Vegylet”-ről

Egy város életét, erejét, fejlődőképességét és kultúráját sajtója tükrözi. Arad város sajtója 1848-ban az „Aradi Hírdető” volt. Hetenként egyszer, szombaton jelent meg hat kis oldalocskán, szerkesztette és kiadta bizonyos Sveszter Ferenc. Hozott hírdetéseket, árlejtési hírdetményeket, bírói idézéseket, köszönetnyilvánítást, beszámolt arról, milyen számokat húztak ki a lottón, kik utaztak és érkeztek a pesti gyorskocsin. Minden egyéb hír a „Vegylet” rovatba került. Még negyven-ötven év előtt is állandó rovata volt a magyar sajtónak a „Vegylet”, „Különfele”, „Mindensfelől”, „Innen-onnan”, ezeknek az őse volt a „Vegylet”. Ide került az öngyilkosság, házasság, tűz és halál, de nevezetesen itt figyelmeztettek a nyilvános olvasót: „Ki neked sok újságot hord, az sokat ki is hord a házából”. Ugy látják, már akkor is sokat pletykáltak Aradon.

A jó hír tíz nap múlva is jó hír marad...

Március 15. szerdai napra esett és a 18-án, szombaton megjelenő „Aradi Hírdető” még nem adhatta hírül, hogy mi történt Pesten, mert maga sem értesült a szenzációról. Türelmes elődöm nem jött zavarba, várt egy hétig, bizonyára úgy gondolkozott, hogy a gyors hírszolgálat árt az emésztésnek és a jó hír egy hét múlva is jó hír marad. A következő szám március 25-én jelent meg és ebben már beszámolt nyilvános olvasóink a tíz nap előtti történésekről. Erdeméül tudható be, hogy hat oldal helyett tíz oldal adott. Mindenképp hírt adott arról, hogy Pesten milyen

nagy lelkesedés volt, leköszölve a 12 pontot, majd így folytatta:

„Ilyen lelkes és törvényes uton kivívott nagyszerű reform megünnepléséül Pest március 16-án ki lön világitva, a nemzeti színű zászlók mindenfélő lobogtak a ünne

Ünnepségek Aradon

„Aradon is valának a múlt hét folyamán — írja az „Aradi Hírdető” — némelly mozgalmak a nemzeti színházban, amikor este csak nemzeti hangszatok zenéltettek, a 12 pont és Petőfi Sándor költötte Nemzeti Dal felolvasatott, mind számos éljenzések harsogtak és sokan viselnek tarjákat”.

Március 22-én és 23-án folytatódtak az ünnepségek, volt zászlós felvonulás, fáklyaszene, szónaklat, egyenruhás polgárőrség masírozása. A forradalmi lendületet a nyomdászok képviselték, mert ők szer

pélyesen öltözött hölgyek tarjákat (kokárda) viseltek.”

Sveszter Ferenc szerkesztő nem volt forradalmár szellem, óvatosan kerülgette a függetlenséget, bizonyára nem akarta magára vonni az aradi császári hatóság neheztelését.

verték a felvonulást és egy betűszedő szavaltta el az alkalmi verset. Megemlítendő, hogy a polgári partantynság tagjai, valamint a magyar őrsereg tarjákat viselt és üdvövéseket puffoktatott a levegőbe, amelyeknél senki nem sérült meg. Minezek az események a „Vegylet” rovatban olvashatók és a cikk végén ott kiabál a jelszó: „Eljen az alkotmányos reform, szabadság, egyenlőség, béke és rend”.

A szerkesztő egyetlen szóval sem említette meg, hogy a forradalom a német elnyomás ellent tört ki és

hogy az jogokhoz kívánja juttatni a jogtalanokat és megszüntetni a jobbagyságot. Neki csak az „alkotmányos reform”, a béke és a rend volt fontos. Nehogy a császári katonai parancsnok megharagudják...

Ismeretlen szerző a sajtószabadságról

Leközlöm azt a verset is, amelyet az aradi ünnepi napok alatt egy tarjás lelkesülő elszavalt:

*A világ nagy hidja a SAJTÓ,
Apró és nagy gondolatok
Vásárra tolongnak rajta keresztül.
Mindaddig a hidon egy Őr volt.
Ki megvámolta, megölte
A Gondolatot seregüstül.*

*Az Őr halála békövetkezett,
A szabadság a hidhoz férkezett,
És elkiáltván rémitőn magát,
Minden magyar meghallá szöszatát.*

*S nézzétek: itt jő már egy
gondolat,
Legelső melly a hidon átkele,
S az első szó mellyet mond*

*kebele:
Az önálló nemzetnek hódolat...*

A szerző ismeretlen, viszont a vers rossz. Petőfi zúgó-zengő isteni mondatai után ilyen helyi szerzemény rosszul hat.

Kis kényelmesen...

Ezzel be is fejeződött a szabadság hírlapi méltatása. A „Vegylet”-ben ezután már csak olyan hírek következnek, hogy a csecsemőnek adjunk szopacsot (cucli), Sigmund tudor Bécsben megoperált egy siketnémát, aki a műtét után gyengén hallani és dadogni kezdett és hogy Londonban olcsóbb lett a kenyér ára.

Száz évvel későbbi szemmel néve és mai mérlegén, mérlegelve, kissé kényelmesnek és tempónak tűnik Arad szerepe 1848. márciusában. Vagy talán a tudósítás hiányos, esetleg tendenciózus.

Egy tény: Arad kezdetben nem értette meg a magyar felszabadító forradalom szellemét. Csak később, keserű és fekete csalódások után döbönt rá, hogy milyen nagyot és igazat akartak a márciusi ifjak...

Ma már másként liktet az új idők szivdobbanása. Városban s falun egyaránt tudatában élnek a dolgozók milliói hogy milyen történelmi időket élünk és, hogy 1948 a szabadság szent ügyének feltámasztását, győzelmét jelenti számunkra. Arad, a megyei községek szerves részei a hatalmas tábornak, amelyben az ország minden iótakaró, holdigulását küzdő embere gyülekezik s amely az 1948. márciusi választások alkalmával, éppen 1848-ra gondolva, öntudatosan és lelkesen szavaz, Petőfi, Balcescu, a forradalom szellemében a Nap jelére!

(K. S.)

Bélyegző és vésőki műintézet

Sportcímek és jelvények készítése

Csáky Gyula

A R A D,

Frimu-ucca 11. szám

Főpostával szemben.

**INDUSTRIA AGRICOLA
ARDELEANA S. A.**

**A R A D,
Calea Aurel Vlaicu 276.
Telefon: 18-00**

Hozott anyagból jutányos áron készítünk férfi-fehérműt elsőrendű kivitelben, szolid áron.

Férföldi Sári és Siroia Mária
Arad, Pop Ciclo 1. sz. I. emelet

APPONYI TESTVEREK

(Nő- és férfidival áruháza

A R A D,

Városházával szemben

Esotó NAGY JÁNOS

Író és íráru gyára

A R A D, V. Babes-ucca 20 szám

Arad-Hegyaljai

Villamasvasut R. I.

Arad, Cal. dr. J. Suceiu 26.

Telefon: 23-94

„KIGYÓ” drogeria

Tulajdonos:

Israel Jenő

Arad, Bulev. Regele Ferdinand 9
Kémi és gyógyszerkülönlegességek, Parfümök, olajok és vatta

1848 „ötödik hadoszlop”: az erdélyi szászok

A náci politika előfutára volt a fekete-sárga önkényuralom

Március tizenötödikét az elmúlt száz esztendőben sokszor ünnepelték, sok mindent írtak erről a napról, de igazi értéke csak most, a százévesztendő évfordulón becsülhető fel igazán, a valóságnak megfelelően. Mi mindennek kellett történnie a világ e részében, véres háborúk, önmarcangoló vívódások tanulságának kellett elkövetkeznie amíg a Duna mentén új természéssé érlelődött a nemes mag. Száz esztendeje vetették el, de azóta fejlődnie kellett. Történelmi fagyok csipették kitarotvára, tragédiák aszálya perzselte ellenállóvá, de nem vesztett el, csak kiteljesedett: az élet való követelményeinek megfelelőbbé vált a Szabadság vágyának elpusztíthatatlan magja.

Mert, bár azonos a gondolat, amelyből a Ma termése szárazszökkent, nem azonos 1848 márciusa 1948 márciusával. A centenárius március valóban utóda az európai forradalmak száz év előtti márciusának, de nagykorú utód. Az idő rostán kihullatta a kővetélt a vetőmagból. A világon végigsüvített viharok szele elöporította a nemzetiségi gyűlölködést, a széthúrást, egymással szembe fordított a törekvések konkolyát. Megnemesült a vetőmag, amelyben sok szándékosan bekevertített élődi nyomnövény volt.

A nagy hatalmi politika sötét lozungjainak híján bizony száz esztendője, azonos módszerekkel dolgozta, azonos módszerekkel dolgozta. Új eszközök állnak rendelkezésre, felhasználják az emberiség haladásának minden eredményét, de a módszer, az elv, a himnusz, a parancsszava amellyel saját levestiket főzték nének kintának tűzén, azonos maradt. A német hatalmi törekvések, az akkor Bécsben összpontosuló nagy német törekvések voltak a 1848 márciusának és teljes valóságában csak a második világháború korának — az előzmények és a háborús politika — mutatta meg, hogy ugyanazok az erők ugyanazokat az eszközöket használták fel hatalmi törekvéseik szolgálatában, mint tették annak idején.

Száz esztendő előtt még csak az elnyomás volt nemzetközi

Ma már teljesen nyilvánvaló, hogy 1848 döntő fogyatékossága itt, mifelénk, az együttes népek összefogásának hiánya volt. Jellegzetessége ez különben a száz év előtti forradalmi hullám teljes lefolyásának. Gyermekeiben járt még az összetartás és összetartozás eszméje. A munkásmozgalom, a szabadságjogok eme hatalmas élcsapata, kialakulóban volt. Hiszen a polgári Európa tulajdonképpen csak akkor bontakozott ki és a termelési rend vasdörvényei nyomán éppen abban az időben alakult ki az ipari proletáriátus. A szabadság vágya, a nagy gondolat csupán tétova léptekkel járta be Európát. Egymás után, de egymástól teljesen elszigetelten lobbantak fel és

húnytak ki a forradalmi tüzek az Ovilágban. Összefogás, egybehangolás, az erők egyesítése hiányzott. Csak a reakció, a hatalom birtokosainak ellenállása volt egyöntetű és azonos. Száz esztendő előtt még csak az elnyomás volt nemzetközi...

Ez volt a helyzet természetesen itt, mifelénk is, amikor a történelmi március felpezsdítette a szívet és az erőket. Csak a tagadásban volt egységes minden elnyomott: a meglévő, szaromnyal és cenzurával meg börtönnel védett rend tagadásában. Akaratban azonban széteső, egymástól elszakadt megmozdulásnak bizonyult 48, még a szoros sorsközösségben élő nemzetiségek számára is. Azok közül, akik az események élére kerültek, csupán kevesen érezték a forradalmat forradalomnak és bizony még az egy nemzethez tartozók sorában is

Megosztani és uralkodni...

A bécsi kamarilla pedig a legkézenfekvőbb lehetőséget használta ki a szabadságkövetelések elfojtására. A nemzetiségi izgatást. Éppen a bécsi politikai módszerek következtében rengeteg robbanóanyag halmozódott a nemzetiségi politika löporos hordójában és a kormányzat féltő gonddal tartotta szárazon ezt a puskaport.

Hatalmas segédcsapattal rendelkezett a bécsi kamarilla: már akkor létezett Erdélyben ötödik hadoszlop. Ez az erdélyi szászok volt. Ennek a népcsoportnak szerepe jellemzően alakult a ma, a történelmi materializmus szemlélete alapján tisztán kiértékelhető ennek reakciója jellege. A szászok kiváltságos népként éltek Erdélyben. A német uralom minden előnyét élvezték, meggazdagodtak, valamenyen egy kaszthoz tartoz-

Magyarországban a német reakciója a szabadságharcra...

A 48-as ötödik hadoszlop főhadiszállása Nagyszében volt. A márciusi események ebben a városban első perctől kezdve szakadást okoztak. Akkori tudósítás érdekesen számolt be a forradalmi akció nagyszébeni reakciójáról: ...A

ellentét volt abban a vonatkozásban, vajjon a felszabadulás a nemzetet, vagy a népet illeti-e. Nép és nemzet fogalma nem jelentett egyet. A feudális társadalmi rend fogalmi szerinti az uralkodó osztálynak kellett felszabadulnia az idegen nemzetiségű uralkodó osztály uralma alól, de a nemzeti felszabadulás szerinti nem hozta magával a földnélküliek, a kizsákmányoltak, a kétszeresen elnyomottak felszabadulását is.

Ilyen erőviszonyokkal szemben azonban teljesen egységesnek bizonyult a reakció. Gazdasági és politikai érdekek összefutó szálainak központja volt akkor Bécs. A bécsi kamarilla volt az akkori idők nagy német törekvéseinek, a politikai hatalom birtokában kizsákmányoló államvezetést gyakorló uralkodó rétegnek központi szerve.

...ha volt is köztük vagyombeli különbség, társadalmi helyzetük azonos volt a feudális elrendezésben. Zsirus polgári réteget képeztek és földmivelő rétegük is kispolgári jellegű volt. Kivülmaradtak a jobbágyság intézményén. mentesültek a súlyos és sokféle adók alól, kiváltságokat élveztek és ezeknek védelmében mindenkor éberek voltak. Így, mai szemmel nézve, szinte természetesnek mondható, hogy az erdélyi szászok a szabadságjogokért küzdő ország részben ötödik hadoszlopot képeztek, hűséges kiszolgálói voltak a fennálló rendet védő bécsi kormányzatnak. Sőt, ennek szolgálatában saját érdekeik védelmében ők voltak azok, akik a magyarság és a románok közötti ellentéteket felszították, kimélyítették.

polgári kasszinóknak akkor a katonatisztek is tiszai voltak. Együtt olvastuk a lapokat, magyarok és szászok, katonák és polgári állásnak, kedvünk és hajlamaink szerint... De a helyzet most nagy változást szenvedett. A tagok cso-

portokra kezdtek oszolni, és a szászok és katonák külön szobákban olvastak és társalogtak... A társadalom osztályainak egybevégyülése meggyérült, az arcokról a szívélyesség eltűnt, a viták külön folytak...

Ez a feszültség tüntetésekben, incidensekben nyert kifejezést, mialatt folytak a politikai tárgyalások. Az erdélyi szászok vezetői nyíltan szembe helyezkedtek a magyarsággal és ugyanakkor, saját céljaik érdekében, szövetséget ajánlottak a románok vezetőinek. Rannicher Jakab volt egyik irányítója a „fekete-sárga” szász mozgalomnak, később a bécsi belügyminiszteriában folytatta a Nagyszébenben megkezdett „nemzetiségi politikát”. Bécs az erdélyi szászok vezetőin keresztül biztatta fel és amitotta el az erdélyi román szabadságmozgalom vezetőit, hogy külön utakon, káprázató, de természetesen soha be nem tartott ígérek hatása alatt heressék a felszabadulást. Természetesen itt is közrejátszottak a gazdasági szempontok. Azok a román vezetők, akik a román nép körében az igazi felszabadulást tevékenykedő Varga Katalin elfogatására hagyták magukat felhasználni, nyilvánvalóan jól megértették egymást a „rend és biztonság” szolgálatában álló szászokkal. Mint ahogy a magyarság részéről is az uralkodó osztály számos tagja nem csak behódolt, de együtt működött a reakcióval. A 48-as szabadságjogokat megsemmisítő császári okmányt bizonyos Récsey Adám „m. k. miniszterelnök” írta alá, az elnyomás bécsi kormányának hadügyminisztere magyar gróf volt és Haynau, a bresciai hiéna mellett ugyancsak magyar „nemes” ember teljesített szárnysegédi szolgálatot. Amikor Kolozsvár megadta magát: „Kossuth Hírlap”-ja 1848 november 26-iki számában megjegyezte, hogy: „...a népben a lelkesedés és elszántság nem hiányzott... de az arisztokrácia ekkor megindult — egykettőnek kivételével — a polgárokat, Kolozsvárnak szerencsétlen fekvésével, a haszontalan ellenállás esetére bekövetkezendő veszély iszonyának festett képeivel, kezdtek rémíteni...”

Az a bizonyos nevelő harmadik

Az erdélyi szászok árulása tehát tulajdonképpen a helyzetét féltő uralkodó osztály árulása volt. Mialatt Bécsben az ugyancsak német ifjúság az elnyomottak ügyének képviseletében forradalmat rendezett, mialatt bécsi ifjak küzdöttek halálfejes légójuk kötelékében a császári seregek ellen a szabadságharc oldalán, az alatt vértestvéreik, az erdélyi szászok eszközei és hajkeverői voltak az elnyomásnak. Ezt kívánta osztályhelyzetük...

Igy történt azután, hogy a fennálló rend hívei jól megértették egymást, de a felszabadulásért küzdő jobbágyság szabadságakarata nem találkozott. Erdélyben sem, az akkori határokon keresztül sem. Mert áprilisban már Moldvában is mutatkozott a forradalmak óvének akciója és reakciója. Báró Puchner az erdélyi főhadvezérség parancsnoka március 30-án „bizalmas és fontos közlést” tett a bécsi kormányhoz, tudatva Timoni osztrák császári konzul hivatalos jelentését arról, hogy „a francia, főleg pedig

Spieler és Schächter

Férfiszabók, Arad, Frimú-uca 13. sz.
Férfiöltönyök, felöltők, téllkabátok
a legutolsó divat szerint készülnek.

Rövidhullámon rádiója tökéletes lesz, ha

Sztolár Jenő
„Rádió Dinovox”

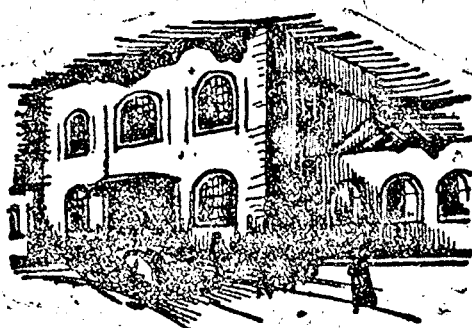
Eminescu 15. laboratóriumában javlja. Tel. 32-80

„O H M” Kádár János

Electrotechnikai és fémipari üzem
A R A D. Buliev. Rogele Ferdinand 27

Motor, dynamo, mágnesstekercselés, akkumulátortöltés, precíziós
esztergamunkák, textilipari gépek, gépalkatrészek. Tel. 23-66

Ez év végéig ujjáépíti az alkotó demokrácia Arad szétdult vasútállomását

Igy válik valóra a hatalmas építőmunka, ezért szavazunk mindannyian a Népi Demokrácia Frontjának listájára

az ausztriai legújabb események Bukarestben is nagy mozgalmat idéztek elő, hogy azután bekövetkezzék a visszahatás, itt is győzött az elnyomás uralma. Mindazt bizonyítja, hogy Nagyszébenben kiválóan voltak értesülve arról, ami a szabadság ügyét illeti és ennek megfelelően intézkedtek is. Sikertől lehetetlenné tennők az erdélyi szászoknak és a velük együttműködő osztrák hivatalnokoknak a magyar és a román együttműködését, amikor pedig ezt a politikai munkát a szászok elvégezték, Puchner sietett felfegyverezni a románokat és a szász politikusok tanácsai, utasításai alapján megkezdődött a testvérháború, amelyből mindkét nemzet súlyos révészteséssel, elárvulva és megcsalva került ki. Az elnyomás súlyát pedig semmivel sem csökkent, sőt fokozódott. Így vetette el a gyűlölet kankolyát az akkori ötödik hadsereg segítségével a német-osztrák önkényuralom, ez a kankoly szüta el az életerőt a szabadság zsenge palántájától, hogy gaz mészárosburjánzóva akadályozza közel száz éven keresztül román és magyar számára egyaránt a szabadság eszméinek szárbaszökkenését.

Ez a nagy tanulság, amelyről meg kell emlékeznünk 1948 március 15-én. Mert éppen ez az a különbség a két március között, amely a centenárius évforduló eseményeit életerősé teszi, szemben 1848 tragikus végű megmozdulásával. Akkor kialakulatlanul, fellobbanva, de az idők kormától homályosan gyűlödött ki a forradalom lángja. És száz esztendő kellett ahhoz, hogy felégesse az ellentéteket és világitó tűzzé erősödjék. Ma a felszabadulás ügyét egységes és megbonthatatlan osztály: a munkásosztály viszi diadalra. A milliók a dolgozók öntudatosodott osztálya, amely nem tűr meg többé sem gazdasági, sem politikai, sem nemzetiségi vonatkozásban ötödik hadsereget, hanem vaskövetkezetességgel megvalósítja, igazi mivoltában valóra váltja a száz év előtti álmot: Ez az álom már nem álom 1948-ban, hanem valóság! (b.)

Az aradi vasútállomáson téglák, homokhegyek és építkezési anyagok emelkednek a magasba: megkezdődött az angolszászok lebombázott, majd a kivonuló horthysta csapatok által felgyújtott hatalmas állomásépület ujjáépítése. A demokratikus népkormány programjában első helyen áll a háború pusztításainak eltüntetése és a megvalósítások között is elsőnek szerepel a földrajzi fekvésénél fogva annyira fontos és az ország közlekedési életében oly nagy szerepet játszó aradi vasútállomás teljes helyreállítása. Arad nemzetközi vasúti csomópont, belföldi fontossága pedig még ennél is nagyobb, szükséges tehát, hogy korszerű és mindenben megfelelő állomása legyen.

Ez volt a közlekedésügyi minisztérium álláspontja is, amikor elrendelte a restaurálásra a sürgősséget és egelőre 10 millió lejt irányzott elő az építkezésre. A temesvári kerületi vasútigazgatóság építési osztálya már elkészítette a terveket és a munka meg is kezdődött. A tervek szerint az épületet teljesen régi formájában állítják

visza, csupán néhány szükségesnek mutatható változást, illetve újítást végeznek. Így például a fedett peront meghosszabbítják az épület egész hosszában, sőt kiterjesztik az első és második vágányra is, úgy, hogy ha esős időben fut be a vonat, az utasok nem áznak meg. Március hónap végére már elkészül az első és másodosztályú váróterem a régi helyen, azonban nem lesz olyan magas, mint azelőtt volt, ami annyiban előny, hogy könnyebben lehet majd fűteni. Miután így egy teljes emeletnyi helyet nyernek, ezt irodáknak rendezik be. Hasonlóképpen alacsonyabb lesz az a nagy csarnok is, ahol a jegypénztárak voltak és lesznek. Az állomásnak ez a legszebb része teljesen beomlott és ujjá kell építeni, itt is a megmaradó emeleti részt irodahelyiségeknek rendezik be. Növekszik a vendégszobák száma, hogy a sűrűn érkező felgyűlöket, ellenőröket és központi kiküldötteket rendszeresen alhelyezhessék.

Az épület külső részénél megtartják a régi stílust, csupán a belső kiképzésnél térnek el az

egykori beosztástól. Arra, hogy milyen nagyarányú az építkezés jellemző, hogy mintegy kétszáz vagon csement, téglák, vas és fa anyag szükséges, ezenkívül közel 200 vasúti kocsi homok és kavics, amit a Marosból fuvaroznak a helyszínre s több mint száz tíz tonnás vagonot tesz ki a törmelék, amit el kell hordani, ezek között rengeteg a vas. Amikor a tető beomlott, a tetőszerkezet teljes vasanyaga lehullott, amit most autogén hegesztési eljárással, lángsugárral darabokra vágnak és nagy vízzel el, mert az óriási oszlopokat és traverszeteket másképp lehetetlen elszállítani. Kisebbség nehézségek okoz annak a sárga kemény és sima téglának a beszerzése, amivel az állomás külső részét mindenütt beborították. Ez a téglák annyival jobb a rendes téglánál, hogy fölöslegesen rá vakolatot tenni és míg a vakolatra ráakad a korom és átlag évenként meszelni kell, addig ez a különleges téglák nem koromfogó és évtizedekig megtartja eredeti színét. Az aradi állomást 1911-ben építette a MÁV a saját téglagyárában készült téglával, amit nálunk Romániában nem gyártanak. Valószínűleg rekompensációs alapon téglát importálunk a célra Magyarországból.

Az állomás teljes belső és külső restaurálására mintegy húsz millió lej szükséges, amiből tíz-tíz be állították a költségvetésbe. Előreláthatóan az év végére az óriási épület külső része teljesen kész lesz, míg a belső részek munkájának végleges befejezése a jövő év elejére marad. Az épület szomszédságában külön-háromszögű vas hártya építenek a kísérő vonatcsomagtér részére, aminek a munkálatait rövidesen szintén megkezdik.

Igy válik valóra, lépésről-lépésre a hatalmas országépítő terv, s ki ne érezné, hogy rajtuk áll: milyen nagyok ezek a haladás útján vivő lépések.

Uj alkotmányunk minden szava a tettek megvalósításában nyer kifejezést. Az alkotmány megszavazására megválasztandó Nagy Nemzetgyűlés, — amely az alaptörvényt alkotó munka után is tovább dolgozik. — éppen ennek a pezsgő életerőt sugárzó munkalendületnek kifejezője. A választási mozgósítás jelszava: az alkotó munka győlekedése. Mindannyiunknak ott kell lennünk az urnák előtt, hiszen az ujjáépülő vasútállomásokra, hidakra, pályákra, gyermekotthonokra, kulturális központokra, iskolákra: a fejlődés megannyi állomására szavazunk!

Száz évek álma valósul meg körülöttünk: értünk és velünk. S tudnunk kell, hogy ott a helyünk, ahol ez a munka folyik!

A Boszna mentén

Írta: ILLES LAJOS

Száz év — ennyi időnek kellett, eltelnie, míg magyar költő így ír a testvéri délszláv nép hatalmas építő munkájáról. Igaz: van mi-ől írnia. Uj Jugoszlávia új nemzedéke a szabadság nagy védősejere dolgozik — a Boszna mentén, a szarajevói vasútvonalon. szerte az ujjáépülő országban s mi tudjuk: amint értünk is vértett és pusztult, most értünk is épít, velünk együtt terem új világot!

A hegy goromba, bütykös homlokán
fehéren izzik nagy Tito neve.

A völgyben lent tömött töltést emel,
sziklákat tép, dombot bont s énekel
az ifjak barnabőrű serege.

A zöldfüves kicsiny tisztásokon
magasban csendesen legel a nyáj...
A völgyben száz, feszült, izmos derék
és száz nyikorgó talicskakerek...
„Testvériség — egység” kiált a száj.

A meztelen hátakra lép a nap,
csákánycsapás alatt a föld szakad,
a Boszna partja zsong, nyüzsgő vigan...
A kedv, mint átforrósodott higany
felzeng s cikázva gyorsan felszalad.

Jugoszláv ifjuság rajongva épít!
A bátor lába sárban, vízben gázló...
A sok nemzet mind, mind köréje gyűlt
S ha este felikolt a hűszke kürt,
a szélben boldogan libeg a zászló...

Javítsa rádióját és biciklijét

CIACIS-cégnél

ARAD, Közársaság-utja (volt Ferdinand-ut) 27, sz. Tel. 31 47

„PERFECT” FEIBUSZ TIBOR

Írógépek, töltőtollak, kerékpárok, szakszerű javítása, vétele és eladása. (Volt Reg. Maria) Köztársaság-utja 15., az udvarban. Minorita-templommal szemben. Verbosház

FOTO SPORT

ARAD,
Eminescu-utca 2

„ASTRA”

vagongyár

ARAD

BRASSO

Szászváros

Típ. PATRIOTUL